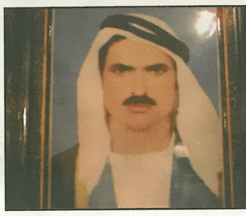
Ahwaz Archive

الحديث

الاربعاء
۶ شوال
۱۸ آبان ۱۳۸۴
رقم ۵۲
سال دوم
۸ صفحات
۱۰۰۰ ریال
ALHADITH
VOL.II
فارسي - عربى

حمد العطيوى ، يتحدى حاتم الطايى لكن بالبخل!

الصفحه۴

علم الاجتماع السياسى

الصفحه۲

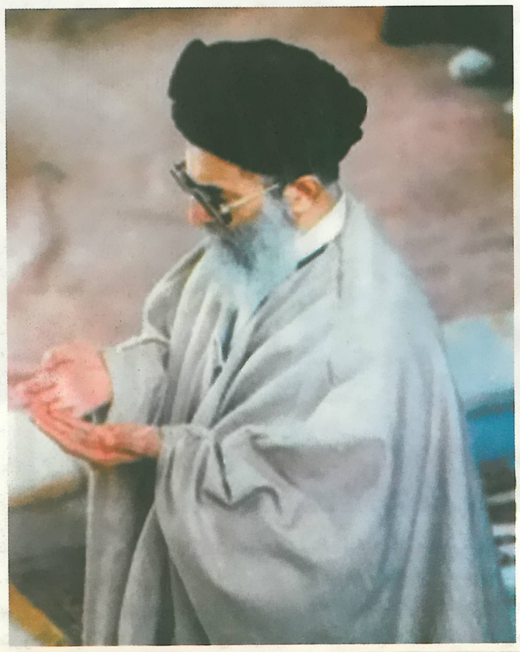
الشعر ديوان العرب ابدا و عنوان الادب

صفحه۳

الحديث اسبوعية عربية - فارسية تصدر في الاهواز و تعنى بالشؤون الثقافية و الاجتماعية و الفنية

حزام الامان خطوة مدنية يرتاح لها الجميع

فى هذه الصفحة

صلاة العيد بأمامة قائد الثورة الاسلامية

احتفلت طهران العاصمه بعيد الفطر المبارک کسائر بلدان العالم الاسلامی و ذلک صباح یوم الجمعه من هذا الاسبوع و قد شارک الشعب المسلم فی ذلک الیوم بنشاط ملحوظ علی مستوی العاصمه.

و اقام صلاه عید الفطر الاغر سماحه آیه الله الخامنه ای قائد الثوره الاسلامیه بین حشود کبیره من المصلین الذین ملئوا سماء المصلی بالتکبیر و التهلیل استقبالا لعید الفطر و احتفاء بقبول الطاعه.

کما حضر الحفل الایمانی کبار قاده النظام الاسلامی و عدد غفیر من العلماء من مختلف بلدان العالم الاسلامی و ذلک اشاره واضحه الی دعم هذا العید و حث المسئولین و المواطنین علی مستوی البلد نحو الاهتمام به و اخذه بعین الجدیه کسنه متبعه و مشروعه و علی ضوء دستور الجمهوریه الاسلامیه.

حزام الامان خطوة مدنية يرتاح لها الجميع

عباس ساكى

فی مبادره قیمه قامت بها اداره المرور فی الاهواز، تم تشجیع المواطنین الاهوازیین علی ربط حزام الامان فی السیارات اثناء السیاقه.

و جاء علی اثر تشریع و اعمال هذا القانون ، بان علی المتخلفین عن هذا القانون دفع غرامه قدرها ۵۰۰۰ تومان.

کما فرض ربط الحزام علی المسافر الجالس بجنب السائق ایضا فیجب ان ینبه السائق الرکاب تجاه ضروره ربط الحزام کی لا یتعرضوا الی المشاکل و بذلک سوف تنتشر ثقافه حزام الامان عند السیاقه علی مستوی المدینه.

و لمزید من وقایه الرکاب و سلامه المواطنین قامت دائره المرور الموقره بتنفیذ قانون آخر یقضی علی ثقافه متدنیه و هی رکوب شخصین فی کرسی واحد و ذلک بفرض عقوبه مالیه باهضه الثمن علی المتخلفین ایضا.

لاول مره وجد الشارع الاهوازی الصلابه للمسئولین تجاه تنفیذ و اعمال القوانین المدنیه و راح یلتام معها بشکل جید و مطبوع و لم نشهد تفاعلا سلبیا لحد الآن من قبل السائقین و لا الرکاب اصلا بل ظهرت علی ملامحهم امارات الارتیاح و التعاطف المدنی من قبل الجمیع. وذلک ما یدعو الموسسین و المنظرین و الذین یتزعمون سن و تشریع الدستور و القوانین المدنیه الی العوده من جدید نحو الاعمار و البناء علی مستوی الثقافه و الوعی الثقافی و التفاعل الایجابی مع کل ذلک بشکل مباشر و صحیح.

قال رسول ا... (ص)

«خيركم من تعلم القرآن و علمه»

- نظرا لاهمیه القرآن الکریم و دوره فی الحیاه الاجتماعیه قام عدد من الشباب المومنین فی منطقه حی سعدی باقامه جلسه تحت عنوان «نور القرآن» لتلاوه و تفسیر القران الکریم.

-تاسست هذه المجموعه القرانیه فی سنه ۱۳۸۱ ای قبل اربع سنوات و هی مستمره فی عملها بجد و رغبه لاعلاء الوعی القرآنی فی المنطقه ان شاءا...

- عدد اعضاء هذه الجلسه اربعون عضوا اغلبهم من خرجین الجامعات و ذوی الشهادات العالیه و فیها هیئه مرکزیه تتکون من ثلاث افراد ینتخبون سنویا و تکون فعالیات الجلسه تحت اشراف و رعایه هذه الهیئه

- اللافت للنظر ان هذه المجموعه تعمل بشکل مستقل عن ای موسسه حکومیه او غیر حکومیه لاغراض ثقافیه قرانیه بحته.

- هذه الجلسه فی طول السنه تقام اسبوعیا کل اسبوع فی منزل احد الاعضاء و لکن فی شهر رمضان تقام لمده ثلاثین لیله یختم من خلالها القران الکریم و یقرا فی کل لیله جزء واحد من القرآن الکریم.

- عدد من اعضاء هذا المجموعه حصلوا علی درجات علی مستوی المحافظه و البلاد فی مجال تلاوه و حفظ القرآن الکریم کل اخوه

- الاخ حمید چنانی حافظ لکل القرآن و نهج البلاغه

- الاخ کیان عبیداوی حاصل علی جائزه القاری الاول بین طلاب جامعات پیام نور

- الاخ عبدالکاظم حیدری قاری علی مستوی المحافظه

- الاخ محمد تریکان حافظ لکل القرآن

اهم فعالیات هذه المجموعه القرآنیه.

اولا - اقامه مجالس لتلاوه و ختم القرآن فی شهر رمضان المبارک

ثانیا - دعوه من المسئولین فی المحافظه للمشارکه فی مجالس تلاوه القرآن الکریم.

ثالثا - اقامه معرض لکتب الدینیه و الثقافیه و الاقراص (CD).

رابعا - اقامه جولات ترفیهیه للاعضاء هذه المجموعه فی داخل و خارج المحافظه

خامسا - اقامه دوراه لتعلیم القرآن الکریم.

سادسا - اقامه جلسات دعاء الکمیل فی منازل الاعضاء

سابعا - اقامه مراسم المیلاد لاهل البیت علیهم السلام

ثامنا - اقامه جلسات اسبوعیه فی منازل الاعضاء لتلاوه و تفسیر القرآن.

- و فی النهایه اتقدم بجزیل الشکر و الامتنان لکل من حضر فی هذه الجلسه خلال شهر رمضان المبارک و ضیوفنا الکرام و اتمنا لکم التوفیق - کما تتقدم بشکر خاص لمدیریه جلسه رمضان الاخ هادی عبیات و مساعدیه الاخوان سعید خسرجی و عباس سیاحی الذین قدموا جهودا کبیره لاقامه هذه الجلسه فی شهر رمضان المبارک.

- کما تتقدم بشکر الی جمیع اعضاء جلسه نور القرآن و اعضاء جلسه نور الهدی الذین حضروا باستمرار فی طیله هذه الشهر المبارک و نتمنا لهم التوفیق کما نتقدم شکر الجزیل الی هیئه المرکزیه السابقه الذین بذلوا جهودا کثیر لاستمرار هذه الجلسه المبارکه و اتمنالهم التوفیق.

وسلام علیکم و رحمه الله و برکاته.

حكمه الاعياد

ابوياسمين الجابرى

هناک قاعده عند علماء الدین و ان الفعل الحکیم لا یصدر الا من حکیم و فی المقابل ان الحکیم لا یصدر منه الا الفعل الحکیم. ان الاعیاد الاسلامیه و المناسبات الدینیه التی قررت و اتخذت عیدا من الله سبحانه و تعالی تعتبر و طبقا للقاعده التی جائت، قرارا و فعلا حکیما لانها صدرت من الحکیم العالم المدبر العاقل و لانه نزیه عما یصفون و مسبح من ای نقص صغیر کان او کبیر. یتسم الفعل الحکیم بسمه اساسیه و هی وجدانه للهدف و لمقاصد و نتائج صدر من اجلها ذلک الفعل او القرار من الحکیم.

حین یدور الکلام حول الاعیاد الاسلامیه و نقصد هنا طبعا عید الفطر و عید الاضحی عادتا ما تتجاهل و بشکل غیر مقصود او متعمد هذه المقاصد و الحکم التی تقع وراء هذه الاعیاد و یبقی العید مجرد مناسبه للفرح الذی یفهم ناقصا فی غالبیه الاحیان. ولکن الحقیقه اوسع نطاقا من هذا. فللعید و فی معناه الاسلامی و السماوی و بما انه فعل حکیم، مقاصد و اهداف خاصه و لطیفه تحتاج الدراسه و التامل اکثر من المعتاد لالقاء الضوء علیها.

کلامنا هنا هو حول عید الفطر المبارک الذی یاتی نهایه شهر رمضان الکریم، شهر الطاعه و الرحمه و المغفره، شهر تکون فیه ابواب الرحمه الالهیه مفتوحه علی الجمیع اکثر من باقی الاوقات و تکون ابواب العصیان و الشهوات و الذنوب مسدوده علی المومن الذی یتجه الی ربه بجمیع جوارحه الصائمه لیقتطف ثمار هذا الشهر العظیم. فالعید اذن موسم لاقتطاف الثمرات. موسم للفرح و السرور من اجل النجاح بالحصول علی ثمرات شهر رمضان، بهجه تطال المسلم اثر تفوقه فی الحرب و الجهاد مع النفس الاماره. ولکن الفرحه دون الاخرین و بعیدا عنهم لا تعنی شیئا. فعوم الفرحه فی العید هی احد المقاصد. کیف یفرح الانسان وحده و هو معادیا لاصدقائه و اقربائه و جیرانه؟ کیف یستطیع المسلم الذی یتخذ من الرسول الاعظم اسوه و رمزا له و حوله الکثیر من المساکین الجیاع لا یستطیعون الاحساس بالمرح و السرور؟ نعم العید ساحه فرح للجمیع یستر فیها الجمیع لتتحقق الانسانیه. تلک المعنی السامیه و المقدسه التی خلق من اجلها الکون. فتتطلب هذه الانسانیه التی توجد لا محال فی کل ضمیر حی، ان نهیی ظروفا للفقراء و میسورین الحال بزکاتنا و عطفنا علی هولاء کی یستطیعوا ان یمارسوا الفرح و یشعروا بانسانیتهم فی مجتمع تسود فیه القیم الانسانیه. و لا ننسی ان کلما اتسعت دائره الفرح مع الاخرین و التکاتف و التآنس معهم فی المجتمعات البشریه، کلما اتسعت دائره الرحمه الالهیه لتشمل و تعم ذلک المجتمع و تحفظه من کل شر و موبقه. فیاتی هنا دور صله الرحم لتدخل مباشره فی اتساع هذه الدائره. لماذا لا نسعی رفع الحواجز و المسافات اللتی حصلت و وقعت اثر العداء و الخلافات العائلیه لنبتعد عن القطیعه و التشرذم و العزله حین تکون المبررات للصداقه و الاخوه و التودد فی شهر رمضان کثیره و کافیه لطی صفحه الماضی؟ الم تکن الرحمه الالهیه الواسعه التی تشمل کل شیء و تعم الجمیع، حتی غیر الصائمین فی هذا الشهر الکریم اسوه لنا لنتعلم منها اشیاءا کثیره؟

تعلم ثم تكلم

ابوبها الاهوازى

عند ما ابدء الكتابه اضيع فى المواضيع التى تتقافز كلماتها فى خاطرى لتجد طريقها الى ريشه القلم و هنا تغلفنى الحيره ايا اختار منها و ايا ادع.

و اليوم استنبطت من اوضاعنا الشاذه كلمه نصح رايتها اجدر بالقول من كل كلام الدنيا اقولها لانسان هذا البلد البائس من اى طائفه كان و لايى فئه انتسب: ان المجتمع الذى ندرج فيه و نروح و نجى و نسرع و نبطى هو سر شقائنا و سر سعادتنا... فبامكاننا ان نقلبه الى جنه، لاصخب فيه و لا نصب و لا تعب و لا عذاب و ذلك باعتمادنا مبدء الحب يعمر الصدور و يغمر القلوب. لكل فرد من افراد هذا المجتمع حتى اللص و المجرم، و نجعل الحب دواء لكليهما من اللصوصيه و الاجرام، لان الحب يثمر الحب و يبعث على التضحيه و المواساه و المساواه و حل المشاكل بالرفق و اللين. فتنفرج الوجوه و تزهر الغرر و تشرق الابتسامات على الثغور و يستحيل الانسان الى كائن ملائكى يخطر فى المجتمع و تتلاشى جل القعدات لم يكن كلها.

و بامكاننا ان نقبله الى حجيم و ذلك حجيم بالبغضاء و هى عنصر مدمر و عندنا منها فى بلدنا الشىء الكثير...

و الواقع ان للبغضاء اسبابا و منها الظلم الذى ينحل الى ظالم و مظلوم و تكون العلاقه بينها البغضاء المحيقه بكليهما فلا تنمحى من المجتمع حتى تنمحى اسبابها.

و منها الحقد التاريخى كان تحقد امه مفتوحه على اخرى فاتحه و يفصل ينهما زمان سحيق فلا تستطيع الانتقام منها الا بان تنزل الويل و الدمار فى بقاياها من ابنائها و حينئذ تنشا ابناء الفاحين شخصيه قويه متماسكه غنيه عن الانفعال بمقومات الشخصيه الغالبه.

و يتاثر المجتمع بهذا الصراع بين الشخصيتين حتى يئول الى الدمار كليا او جزئيا فعلى المصلحين معالجه هذه الظاهره اولا باقناع الغالب المفتوح بانفصال ابناء الفاتحين عن تلك الفتره التى احتلت البلاد فى الزمن الغابر و اصبح جزءا من التربه التى ولد و عاش و مات على اديمها، و اصبح ان لم يكن احق بها ممن يدعيها فهو مساو له على اقل قدر فى الحقوق و الواجبات

و منها الارض المتنازع عليها بين قدم الغريب الطامع و صاحبها تولف الجزء الاهم من مقومات وجود و الصراع بينهما صراع عنيف مر قد يجر احيانا الى تحكيم النار فى الحسم. و تنشا جراء ذلك مئآس تبقى عالقه فى المجتمع الى حقبه طويله من الزمن و منها عداء المصالح، حيث يتم ذلك بين شعبين متنافسين احدهما يشنا الاخر و هو الاقوى و حينئذ يفوز الاقوى بحصه الاسد من المصالح و يبقى للجانب الاضعف الثمد مما لا يقوم بعيشه الكفاف و بهذا تتوتر العلاقه بينهما الى درجه لا تحمد عقباها.

فمى اراد الاصلاح فليعمد الى هذين الكركنيي فيثبت الموجب منها و يرد السالب، و فى ذلك نحصل على نتيجه ناجحه و نافقه لزفى المجتمع.

لكن ما يجرى عكس ذلك تماما، فان جل المسئولين يذرون الملح على الجرح و يهتكون كرامه الانسان بسلاطه اللسان و مرارته حين يعجزون عن توظيف اليد فى تبريد غل صدورهم، و نقول لهم: ان كنت باحثا عن الحقيقه فلتشمل بذاعتك الاثنين معا و ان كنت منتقما فان مردود ما تقوله او تكتبه تنعكس آثاره عليك و لابد من يوم تصفى فيه الحسابات بين الظالم و المظلوم و ليس بدعا ان تدور الدائره عليك.

و اقول كلمه اخرى للجميع ان هذه الارض الطيبه ارض سخيه معطائه تمد القريب و الغريب بقولمات الحياه و لا ينقص منها شىء البته فما بال بعضهم تضيق صدورهم باخوانهم فيحاربونهم فى لقمه العيش و يستبدون بالامور و يستاثرون بالخير و لقومهم و ربهم سبحانه يامر بالايثار و ينهلى عن الاستئشار، فان كانوا يخشون الفقر و العيله، فان الرزق من الله و الارض الطيبه تمد كل ابنائها بما يحتاجون اليه و لا ينقيص منها شىء الا رحل جزاه الله خيرا يغار على هذا البلد فيحارب التمييز و العنصريه و الظلم و يمحو هذه المئآسى الاجتماعيه من المجتمع فتلتقى طبقاته و فئاته و عناصره على الحب و السلام، لعل الله يهب لنا مثل هذا الرجل آمين.

القاعده: المشتقات اسم الآله...

اسم مشتق للدلاله على الآله التى يودى بها الفعل و يصاغ من الثلاثى على الاوزان التاليه:

١- مفعال: مثل منشار، مسمار، محراث، ملقاط، مقراض، منظار، مجداف و هكذا

٢- مفعل: مثل مبرد، منجل، مغزل، منقب و هكذا

٣- مفعله: مثل ملعقه، مطرقه، مسطره، مكنسه، مروحه، مدخنه الخ

٤-فعاله: اجازها مجمع اللغه العربيه مثل ثلاجه، غساله، سماعه، سياره، دبابه

٥- فاعول: اجازها مجمع اللغه العربيه مثل: ساطور، حاسوب

٦-فاعله: اجازها مجمع اللغه العربيه مثل طائره، ساقيه، قاطره، رافعه

٧- افعوله: اجازها مجمع اللغه العربيه نحو: ارجوحه، احبوله ... و هكذا و الى القاء انشاءالله فى العدد القادم

علم الاجتماع السياسى

ابو فريال العلى

يعد الحقل السياسى من اهم حقول الحيات الاجتماعيه. فلا يمكن تصور مجتمع دونما كون له شكلا من اشكال الممارسه السياسيه. حتى و ان كانت فى ابسط حالاتها. اذ لابد من جهاز لفرض السلطه على الجماعه. و لابد من ايديولوجيا - و لو بسيطه - لجعل السلطه، شرعيه و مقبوله فى نظر تلك الجماعه.

درس الانسان هذا الشان العام منذ سالف الزمان فجاءت كتابات ارسطو و فلاطون و غيرهم من حكماء الاغريق. لكن هذه الدراسات بقيت فى اطار الفلسفه. اذ كانت الفلسفه مهيمنه على جميع الحقول المعرفيه و الاجتماعيه. تحدث افلاطون عن المدينه الفاضله. و حاكمها و الصفات التى يجب ان يتحلى بها. كان الحديث يدور عن عالم ممكن فى المثال. و ليس على ارض الواقع. و هكذا تاسست الفلسفه السياسيه. تتحدث الفلسفه السياسيه عن المفاهيم السياسيه بشكلها العام. و لا تعتنى عاده بدراسه النظام السياسى القائم.

جاء علم اجتماع السياسى ليركز على الواقع. و يدرس السلوك السياسى بدل المفاهيم. اذن هو يختلف اختلافا جوهريا مع الفلسفه السياسيه.

فشتان ما بين الفكر و السلوك. و يختلف ايضا عن علم السياسه. اذ يدرس هذا العلم السلوك و النظام السياسى. لكن علم الاجتماع السياسى يدرس المنطق الاجتماعى للسلوك السياسى. و يرجع الممارسه السياسيه الى اصولها الاجتماعيه.

ان علم الاجتماع السياسى فرع من علم الاجتماع يدرس علاقه السياسه بالمجتمع. اختلف العلماء حول طبيعه هذه العلاقه و نوعيه التاثير الذى يتركه كل من الطرفين فى هذا المضمار. فتحدث البعض عن تاثير الشان السياسى على المجتمع و نشاطاته. و اعتبر ان علم الاجتماع السياسى انما يدرس هذا التاثير. لكن البعض الاخر و هم يشكلون الغالبيه و المنهجيه المعتمده و المسيطره اعتبرو العكس يشكل ماده هذا العلم. بمعنى ان علم اجتماع السياسى هو عباره عن الدراسه العلميه للظاهره السياسيه عبر الاسباب الاجتماعيه اذن هو يدرس تاثير المجتمع على الحياه السياسيه.

و لكن تاثير المجتمع عباره عامه. فالمجتمع يتكون من شرائح و طبقات اجتماعيه، و بنى تحتيه (اجتماعيه و اقتصاديه)، و تنظيمات مدنيه .. الخ فكل هذه العوامل تشكل البيئه المجتمعيه للسلوك السياسى.

اذن حسب منهجيه هذا الفرع لا تتشكل الظاهره السياسيه فى الفراغ. و ليس من الصحيح ان نختصر تبيين الظاهره السياسيه بمنطقها و اسبابها الذاتيه فحسب. و انما يجب دراسه المتغيرات الاجتماعيه التى تحدد السلوك السياسى و توطره.

و هنا لابد من الاشاره الى نقطه ربما تبدو بديهيه لكن لا تخلو من فائده. و هى ان الناشط السياسى فردا كان ام حزبا عندما تطلب منه تفسيرا لممارسه او سلوک سیاسی محدد قام به على سبيل المثال: تصويته لصالح مرشح رئاسى محدد سيجيبك انه فعل ذلك بناءا على الايديولوجيا التى يومن بها. او عندما يحصل انقسام فى التنظيم او الحزب فتسئل عن سبب الانشقاق يجيبك الطرفان انهما اختلافا فى الروى فحصل هذا الانقسام. لا يعتمد المحلل الاجتماعى على هذه التبريرات بل يبحث فى خلف كواليس السلوك السياسى فيجد الاختلاف المزعوم فى الروى و الافكار انما يسيره اختلاف فى المصالح و موازين القوى.

يدرس هذا الفرع دور الطبقات الاجتماعيه الثلاث (السفلى، و الوسطى و العليا) فى تكوين الدوله و النظام السياسى. و يحدثنا عن السلوك السياسى الذى يمارسه كل منها.

و هكذا الحال بالنسبه الى الشرائح الاجتماعيه و النشاط السياسى فى المجتمع. اذ يدرس علم اجتماع السياسى دور كل شريحه فى النظام السياسى. فيدرس سلوك المراه السياسى، و سلوك النخبه المثقفه، و سلوك رجال الدين، و الشباب، و العسكريين، و الجماعات القوميه، و النخبه التقليديه ...الخ

«مدخل الى علم الاجتماع السياسى لمجتمعنا»

تحظى الظاهره السياسيه بمكانه خاصه فى مجتمعنا. اذ تطور النشاط السياسى فى هذا المجتمع الفتى. فتكونت فى الاونه الاخيره بعض التنظيمات المدنيه و الاحزاب. و حقق بعض هذه الاحزاب فوزا فى الساحه النيابيه البرلمانيه و المجالس البلديه. فكان الفوز فى بعض المدن كاسحا. و استطاعت هذه التنظيمات ان تنافس احزاب السلطه. و تجتاز - ربما لاول مره - التنظيم الاجتماعى الجاثم على صدر المجتمع، اى النظام القبلى و العشائرى.

و لكن الانقسامات السريعه التى تطرا على هذه الاحزاب و الجماعات السياسيه تدعونا الى التامل. و عدم التسرع فى استخراج النتائج من الممارسه السياسيه فى مجتمعنا. فما هى الاسباب الكامنه وراء نشوب الاختلافات؟

و لماذا يتحول الاختلاف فى الراى الى خلاف جذرى، فيودى الى الانقسام؟ هل حقا انه اختلافا فى الروى؟ ام فى المصالح؟ و ما هى طبيعه هذه المصالح؟ و هل ممكن اعتبار الانقسام ظاهره صحيه و ايجابيه بالنسبه لنشاطنا السياسى؟ فالمجتمع يمر بمرحله انتقاليه. و هل يمكن اعتبار الظاهره موشرا ايجابيا يوعز بالتعدديه؟ ام ان هذه التعدديه كاذبه و شكليه؟ و يعود جذورها الى تقسيم المقسم؟ فالنظام الاجتماعى هنا هو الذى يحدد السلوك السياسى لنخبتنا. و ترى السلوك مسير من قبل قيم و نماذج النظام القبلى للعمل و التفكير. فمبدا الطاعه و ان كان يشكل الحجر الاساس و العمود الفقرى لكل تنظيم سياسى. لكنه لا يعد قيمه (value) فى العشيره فالقبلى حر طليق، كطلاقه الصحراء و رحابتها. و العشيره عرضه للانقسام. او ما يعرف شعبيا ب- (تفصال البيارق). اذن هل التعدديه السياسيه هى من هذا النمط؟ هل يعيد النظام القبلى انتاج نماذجه و قيمه من خلال سلوكنا السياسى؟ و ما انقساماتنا و خلافاتنا السياسيه الا صوره مطابقه للاصل؟

بعض المحاور و المواضيع الجديره بالبحث فى مجتمعنا:

١- الدراسه العلميه و المعمقه للعلاقه بين النظام القبلى و الاحزاب

٢- المراه الاهوازيه و دورها السياسى فى المجتمع

٣- الطبقات الاجتماعيه (السفلى، الوسطى، العليا) و دورها السياسى فى المجتمع.

٤- الشريحه المثقفه و دورها السياسى

٥- رجال الدين و السياسه فى مجتمعنا

٦- شيوخ العشائر دورهم السياسى فى المجتمع

٧- الجماعه القوميه العربيه و دورها فى النظام السياسى الايرانى

٨- دراسه الاسباب الاجتماعيه للانقسامات السياسيه

٩- المدينه، و المدنيه و دورهما السياسى

١٠- الشباب، و طلاب المدارس و دورهم السياسى فى مجتمعنا

الجهاد معركه الصمود و الخلود

(٢)

حميد طرفى

فى ١٦ تشرين ١٩١٤ ميلاديه، تحركه القوات البريطانيه بقياده الجنرال ديلامين (Delamain) و الجنرال السياسى (كوكس) المعروف بين العرب (بكوكز) من اجل السيطره على مدينه عبادان و كان الهدف من وراء هذا الهجوم حفظ انابيب النفط و احتلال خوزستان و اخضاع العشاير الشيعيه فى هذه المحافظه و اعطاء القوه للشيخ خزعل الذى وقف مع الجيش الغازى و هجم بقواته على القبايل العربيه فى الخفاجيه (سوسنگرد) و الفلاحيه (شادگان) و الاهواز.

بعد الزحف على عبادان فى ٢٣ من شهر تشرين ١٩١٤ و احتلال المدينه توجهت القوات الغازيه بكل صنوفها و سلاحها على احتلال مدينه الاهواز و ضواحيها و فى الثانى من محرم ١٣٣٣ هجريه قمريه اعلن الجهاد من قبل علماء النجف الاشرف و الكاظمين و سامراء و كربلا و بعد اعلان الجهاد، تحركت القبايل الشيعيه فى جنوب العراق و فى مدن الخفاجيه (سوسنگرد) و الفلاحيه (شادگان) و الاهواز و فى ٢٣ تشرين ١٩١٤ ميلاديه دخل الجنرال (باريت) القائد الابريطانى ميناء البصره و رفع العلم البريطانى فيها و قال الجنرال السياسى كوكس مايلى: لقد احتلت بريطانيا الآن البصره، و على قيام حاله الحرب مع الحكومه التركيه. ليس هناك عدا بيننا و بين اهلها و نحن لا نطوى على سوء قصد بازائهم فالامل يختلج فى نفوسنا عسانا نوفق الى ان نثبت لهم اننا حماتهم و اصدقاوهم. لم تبقى هنا آثار للاداره التركيه. ان العلم البريطانى يرفرف على هذه الارجاء و ستمتعون فى ظله بالحريه و العداله بقدر تعلق الامر بشوونكم الدينيه و الدنيويه.

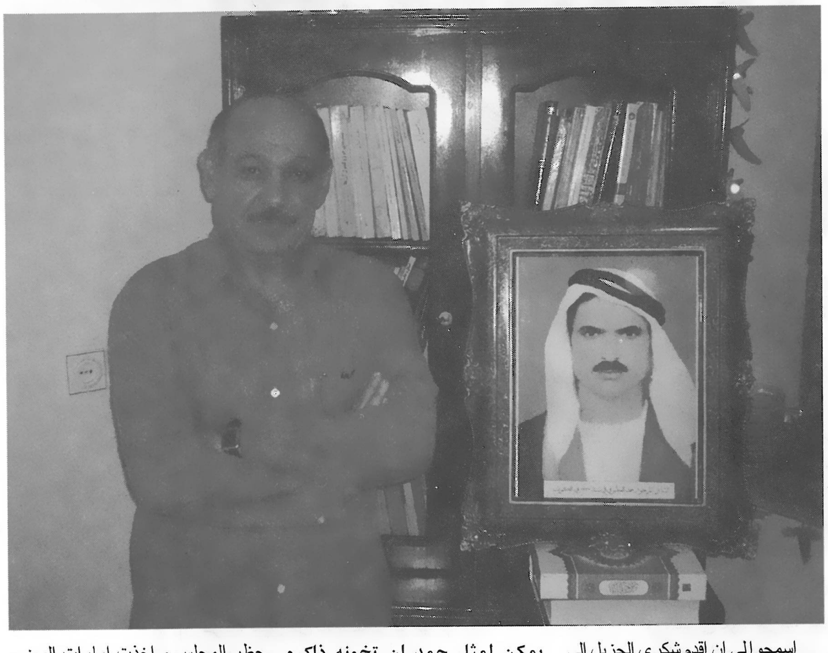
القيت الكلمه فى الغه العربيه ... و هكذا احلت النقمه و المحنه بالبلاد الاسلاميه و قتل و تشريد اهلها الابريا المسلمين و نهب ثرواتها و تفكيك اراده المسلمين و جائت ابريطانيا كما زعم جنرالها السياسى لاعطاء الحريه و بسط العداله بين العرب و غيرهم و لكن لى عداله و حريه؟ بطشت قوات الغزو بالنهب و القتل و حرق المدن و اعدام المجاهدين الاحرار و تهديم البيوت على اهلها و تدمير كامل مدنيه الخفاجيه (سوسنگرد) و الفلاحيه (شادگان) و بعد احتلال مدينتين عبادان و الاهواز بادرت هذه الدوله الغازيه بكل اسلوب البطش و القتل و الحرق و التدمير و بعد ان احكمت سيطرتها على المدن المحتله جائت الاداره المحتله بالاعلان التالى: ليس للحكومه البريطانيه خلاف مع العرب الغاطنين على ضفه النهر مادام يظهرون الولاء و لا يجيرون القطعات التركيه او يشهرون السلاح بوجهنا ... لا خوف عليهم اذن و لن توخذ منهم اموالهم غصبا. و هذا هو منطق الاحتلال. اخذت الاموال و قتلت الناس و تهدمت المدن على اهلها العزل من السلاح.

و اصدرت ابريطانيا ايضا الاعلان التالى:

بقدر تعلق العرب: ان الحكومه البريطانيه لا تروم ان تعاملهم كاعداء ماداموا يحافظون على الحياد و الولاء و يمتنعون عن اشهار السلاح بوجه قطعاتنا. ان رغبه الحكومه البريطانيه على النقيض من ذلك، هو تحرير العرب من نير الاستعباد التركى، و الاخذ بيدهم على سبل التقدم و الرفاه الاقتصادى و الازدهار التجارى.

... و تمركزت بريطانيا فى محافظه البصره و محافظه خوزستان و اعلنت تحرير المسلمين من نير الاستعباد و الهيمنه و لكن الحوادث التى تتالت من الغزو اثبتت خلاف ذلك، ان بريطانيه الغازيه باحتلالها للمدن الاسلاميه و زرعت الفتنه بين المسلمين و استعبدت الناس و تسيطرت على اموالهم و لعبت دور المحتل المتجاوز و برمجت بالفتك الاضطهاد و تركيز اسر من العرب كانوا و لازالوا فخرهم عبوديت المحتل و مطاردت الاحرار من المقاتلين و الثوار المجاهدين و واجهت بريطانيا البطولات من قبل العشائر الشيعيه العربيه فى الاهواز و العماره و فى معارك طاحنه فقدت هذه الدوله المحتله الغازيه اكثر جنودها و قواتها المدرعه فى المنيور و الفلاحيه و سوف نشرح هذه المقاومه الرائعه و البطولات و التضحيات فى مقال آخر انشاءالله.

حمد العطیوی ، یتحدی حاتم الطایی لکن بالبخل

لقاء الحدیث فی هذا العدد امتزج مع ایحاءات لیالی شهر رمضان المبارک و لحظاته و اوقاته الایمانیه التی تاخذ بالقلوب، الحدیث هذه المره یدور حول شخصیه عربیه اهوازیه ذاب عده ابعاد مهمه، شخصیه مهمه عرفت بالشعر الشعبی و الغیره العربیه، قلما بتجد اهوازیا لا یحفظ بیتا او بیتین عن شعر الابوذیه لهذا الرجل نعم هو الشاعر حمد العطیوی الحمیدی الذی ملاصیته الاهواز من السلام الی المارد و من نهر بنی طرف حتی نخیل الفلاحیه هو الرجل الغیور نفسه الذی یلعن کل من خضع للذل و المهانه و رضی بالحیاه الدنیئه و العیش تحت ظلم العنصریین و حکمهم التعسفی ابان الحکم البهلوی المقیت، کان فی تلک الفتره السوداء المظلمه یقاوم الظلام و یضیئی شموع الحیاه الکریمه علی الرغم من فقره المادی و عدم تعلمه للقراءه و الکتابه الا انه ضرب المثل الاعلی فی خدمه شعبه العربی و الاجیال الصاعده حیث قام ببناء و تشیید مدرسه بسواعده الخدومه و وضع لبنه علی لبنه حتی اکتمل هذا الصرح العلمی المتواضع فی مسقط راسه قریه ربیخه الواقعه علی اطراف قضاء ویس شمالی الاهواز الحبیبه.

ان حمد العطیوی تحمل کل هذا العناء الشاق لیحث اولاد القریه علی اکتساب العلم و الثقافه و المعرفه و بهذا الانجاز العظیم کان حمد قد کافح الجهل و الامیه و دعا الی التعلم و التثقیف و سجل اسمه فی قائمه الخلود لیبقی رمزا الصمود و النضال طوال تاریخ الاهواز المجید االتقینا ابنه الفاضل المهندس یابر ابن حمد العطیوی لنسلط الاضواء علی سائر جوانب شخصیه الشاعر الکبیر حمد العطیوی و لنعید ذکراه الی الاذهان لنستلهم منه دروس الحیاه و معانیها فالیکم ایها القراء الکرام مجمل ما دار من حوار ممتع بین جریده الحدیث و ابن المرحوم حمد العطیوی:

المهندس جابر حمیدی نجل الاستاذ الادیب و الادب الثر حمد العطیوی من دواعی سرورنا جمیعا ان نحضی بهذا اللقاء السعید و نحن علی اعتاب عید الفطر المبارک و یسرنا و جمیع قراء الحدیث الاماجد ان یسرحوا فی ذکریاتکم من ایام حمد و حیاته و قد تهیات الحدیث قبل اسبوع للاحتفاء بهذا اللقاء عبر نشر اعلان فی الجریده ذاتها فاهلا و سهلا بکم و حیاکم الله و عیدکم مبارک و ایام سعیده انشاء الله.

اسمحو الی ان اقدم شکری الجزیل الی طاقم نشریتنا الحبیبه الحدیث حیث اتاحت لی هذه الفرصه کی التقی عبر اوراقها النزیهه بجمهور حمد العطیوی و اغتنم ذلک کی ازف الی جمیع ابناء الثقافه و من عاش ادیم هذه الارض کلمات التحیه و اقول لهم عیدکم مبارک و (الله ایعوده علیکم کل سنه و کل عام الهی آمین)

من این نبدا حول حیاه حمد؟

کلمه دقیقه ... الحقیقه کذلک و هی من این نبدا حتی نتعرف علی مثل حمد العطیوی لقد عرفه الشعب علی الصعید الشعری و الادبی و لقد شغل الناس حمد بجانبه الفنی الادبی بکثیر حتی اغناهم عن الخوض فی جوانبه الاخری کما لا یفوتنی بین هلالین ان اشکر هواه الادب و جمیع محبی حمد لانهم خلدوه رغم کل التعتیم و رغم کل الضروف اهمها الامیه خلدوه فی قلوبهم و لا یزالون یترنمون باشعاره و ابیاته و لم یدعوا تراب النسیان یواری ذکری حمد و ان یجلوا عن وجهه غبار الاهمال

یحیی المرء بالاثر الذی یترکه خلفه و کما قیل الخط یبقی زمامنا یعد کاتبه و صاحب الخط تحت الارض مدفون فلا یمکن لمثل حمد ان تخونه ذاکره التاریخ.

بالتاکید ... و الله انا اعیش سن الاربعینیات و لم اشعر قط ان (حمد العطیوی) مفارق الحیاه بل انه یسیر مع الناس و یعایشهم و یشاطرهم بمشاکلهم و معضلاتهم و هذا ما اراه و امسه حین فانرجع حیث البدء

تفضلوا؛

قلتم من این نبدا.

فی الحقیقه کما اشرت آنفا الناس تعرف حمد العطیوی علی مستواه الشعری و تالیفه و نضمه و لکن قد یجهله الکثیر.

فی الواقع الشاعر هذا له جوانب حیاتیه و معیشیه ایجابیه بل قل مثالیه کثیره تنبع من روح منطلقه و مشاعر مرهفه و ساسردها بل البعض منها و ما اسعفتنی علی ذکره الذاکره انا وجدت للمرحوم خلال حیاتی القصیره معه صفات جلالا صنعت من رجلا مختلفا فی جمیع سلوکیاته عن الناس و عن معتقداتهم و آرائهم آنذاک یندفع دائما نحو اعماله عبر روح متعالیه حیث یصعب علینا تفسیر هذه الروح لکن یمکننی القول بانها حصیله مزیج دقیق تاره و صارخ تاره اخری و هذا المزیج مکون من اولا؛ و الاکثر بروزا و اهمیه و هی الحریه لقد کان حمد العطیوی علی معنی الکلمه حرا طلیقا من کل القیود و هذا ما المسه فی خروجه علی القیم البائده لدی القبیله التی کانت تشکل النظام المعیشی الامثل و الاوحد للناس فعلی سبیل المثال حینما کان شابا لزم السماعه فی مجلس صخم لیدلی بنصائحه الرادعه لکثیر من تصرفات و تفاهات العشائر فکنت حین ذاک اسمع من حولی یسوقون الکلمات سوقا اهوجا یدفعه حس الحسد و الاحتقار و هذه العاده اعنی تحقیر الشاب عاده مالوفه و معموله لدی القبلیین کما لا یخفی. الا انه لم یبال بکل ذلک و ان زادت همهمه المجلس فکان صریحا شفافا صامدا عند مبادئه التی یومن بها و لم تمض لحظات علی ذلک حتی بسط الهدوء و السکوت ردائه علی جمیع من حظر المجلس و اخذت امارات الرضی تظهر علی قسمات و ملامح الناس شیئا فشیئا و اذکر ان احدهم و کان فی بدایات حدیث حمد العطیوی اکثر الناس سخریه و ابتزازا جاء بعید المحاضره معتذرا یمسح عرق الخجل من علی جبینه

حبذا لو اتیتنا بمصداق من شعره و ابیاته الجمیله

یکفی من بین اشعاره للعثور علی هذا الجانب هذا البیت المعروف و نعله

جواد الکون ابرنه و انعله
اکرهه العاش بالذله و نعله
حاتم بالکرم عالی و انعله
ابخل لو طلبوا الصاحب علیه

انظروا الی فقرات هذا البیت و لا یشغلنکم جماله و عذوبته عن تحری جوانب الشاعر الروحیه و هی الحریه و التمرد المنبثق من خلال هذه الحریه الفقره الاولی و هی (غوج الکون ابرنه و نعله) (الغوج) هو الحصان او الجواد (و غوج الکون) معناه جواد و حصان الکون (ابرنه) یعنی اباریه من البر و الاحسان (و نعله) ای اجعل لحوافره النعل و هی آله حدید یسمرونها من تحت حافر الفرس لیزید الفرس حیویه و قدره اکثر من ذی قبل و فی مجموع هذا المصراع معناه لاکرمن جواد الکون و الاعددنه لخوض الحیاه.

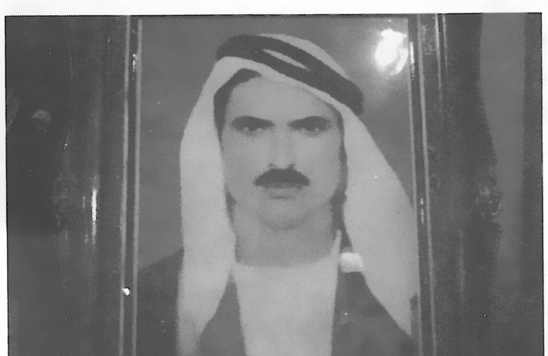
و اما ما نرید اثباته هو اکرام فرس و جواد الکون هذه اشاره علی لهف الشاعر نحو الحریه و الانطلاقه ابعد من القیود و الحدود فکلمه جواد الکون و الکون بالشعبیه تعنی السماء تکشف بالدقه الفائقه بان حمد العطیوی هو حر و ذائب من اجل ذلک کما توحی الکلمه بان حمد یرید التحلیق فوق السحب و فی السماء. و السماء عرفته الانسانیه رمز الاحرار

و اما الفقره الثانیه: (و اکرهه العاش بالذله و انعله)

ان حمد لیکره من یعیش ذلیلا و هذه اشاره ثانیه علی تحرره باطنا و خروجه علی الاذلاء کی یعیشوا حیاه الاحرار و کما نعلم فان حیاه حمد کانت مشحونه من الضغوط القاسیه التی تفرضها الجهات المختلفه منها الحکومات المحلیه و منها الحکومه المرکزیه حیث منعت الناس حتی من شعاترهم الدینیه و القیود التی یفرضها المجمیع المتخلف آنذاک هذه کلها جعلت حمد الطیوی ان یختار بین اثنتین و هما الصبر ذلیلا و مهانا و محتقرا ام الخروج و التمرد علی کل هذه الضغوطات و کما نعرفه بانه یمتاز من روح سامیه حره خرج بصراحه فائقه ینقد ای انواع الذل و الصبر علیه بهذه الفقره و اما المصراع الثالث و هی (حاتم بالکرم عالی و انعه)

لم اعرف و اعهد ان احدا من العرب استطاع ان یقول کلمه تفوقه علی حاتم مثلما قال حمد عبر هذا المصراع و هو ان قال بان حاتما و یعنی حاتم الطائی کریم العرب علی الاطلاق عال و کبیر فی کرمه و سخائه لکننی اعلی منه فهذا الرجل اما ان تکون فی ذهنه زله عقلیه (لا سمح الله) و اما ان یکون اعلی کما یقول فی کرمه من حاتم الا انی اقول لا هذا و لا ذاک فتلک روح حمد العطیوی التی تندفع به الی هذا الحد و بما انه یتمتع بحصافه عقلیه رائعه و ذکاء هائل فبادر ذلک سریعا فی المصارع الاخیر قائلا (ابیخل) ای انی اعلی من حاتم فی البخل (ابیخل) لو طلبوا الصاحب علیه)

هذا ما کان من الروح المنطلقه و المتحرره و هناک المزید الا اننا نختصر الی و اما هذا الحد مکوانات روحه الاخری هی الشجاعه و الرهافه و الشاعریه و الحنکه السیاسیه و ما الی ذلک من سماته الشخصیه السامیه ان احببتم ندل بها و نشیر الیها فی اثناء اللقاء ان شاء الله.

امثال و حکم شعبیه

مثل سدره النبگ کلمن ایجیها ایهزها

شجره (النبگ) معروفه لدی الناس شجره شائکه ثمرتها صغیره و لذیذه و تساوی حجم حبه العنب و لها انواع کسائرها فی النباتات تختلف فی الطعم و توتی اکلها کل سنه مره الا ان عملیه استحصال ثمرتها عملیه غایه فی الصعوبه لدقه الثمره و حده اشواکها مما جعل منها شجره لم ترغب مشاریع التنمیه الاقتصادیه بها و لم تدخل السوق کما لغیرها من النباتات المثمره و لکن رغم کل ذلک فانها تنتشر فی البساتین و المنتزهات و حتی البیوت من غیر ان یدعی بملکیتها احد و تقع فی متناول ید الصغیر و الکبیر فتعمد الناس الی ضربها و تکسیر اغصانها بغیه الحصول علی فاکهتها الدقیقه و بما انها عنیده للسبب الذی مر ذکره و تمنع کل من اراد النیل منها او عطائها و الناس کما قیل حریصون علی ما منعوا تزداد عملیه احتطاب الشجره ضراوه و شده و تکون مطعما لمن هب و دب فیصبح موسم اثمارها موسم عذابها و التنکیل بها الی درجه انها ضربت بها الامثال فیقول المثل (مثل سدره النبگ کلمن ایجیها ایهزها) و اما مصداق هذا المثل هو حینما نجد انفسنا مهظومین و منتهکین و مطمعا للقریب و البعید و ذلک کی یضفروا. بممتلکاتنا و ثرواتنا الاقتصادیه و الثقافیه قلت او کثرت و الغریب فی الامر ان واقعنا و نحن کشعب الاهواز واقع اشبه بالسدره کل من اقترب منها رماها بحجر او ضربها بعصی و ان لم یجد الی ذلک من سبیل تعلق باغصانها و اخذ یهزها بعنف للوصول الی مبتغاه الرخیص کما نحن علیه الیوم فلوجود ثروات طبیعیه و بیئیه و لوفور فرص العمل تری لطبقات مختلفه من محافظات قریبه و بعیده شرها غریبا لیتربعوا علی عرش القدره فی هذه المحافظه حتی اذا ما تسنموا امنصبا فی الدوائر و المراکز یاخذون بنشر بنی جلدتهم فی زوایا الدوائر او المرکز و تبقی السکان المحلیون غرباء عن کل حقوقهم و فرص اعمالهم و بدل ذلک فان البیئه الملوثه و النفوس المحطمه و الاضرار الجسدیه و النفسیه هی الحصیله للشعب الاهوازی فعندها یقول الاهواز (صرت مثل سدره النبگ کلمن ایجیها ایهزها)

مع القراء

مذکور باوی - اهواز

شکرا علی الابوذیات و القصائد التی ارسلتها لنا. و نعدک بطبعها ان شاءالله

عطیه صالحی - الحمیدیه

هوسه

لو تصاحب خلی نیتک صافیه
او صاحب الناس الشریفه
موش ناس الکل وکت متعافیه
او صاحب الناس التجیلک بالشداید حافیه
چف یوم النیبه اتخیر صاحب

عقیل برناس سلامات - شیبان

فی حق صدیقی محمد بن سعید الزرگانی

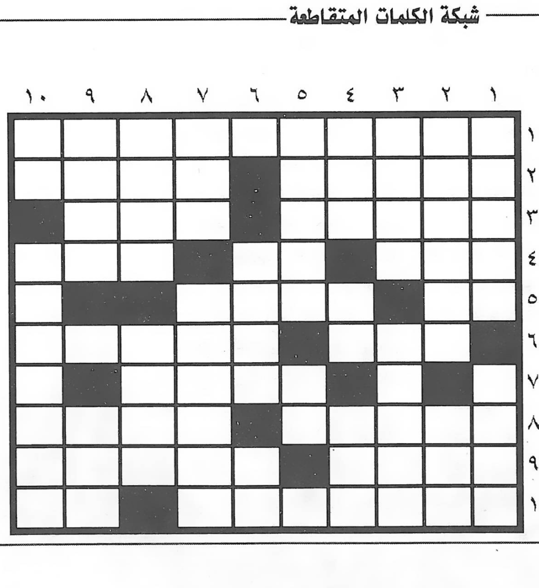
الفضل منک یصاحب ونته منه
حیث انته صبرنه ونته منه
نرید احباب یمک ونته منه
ابموده اتصیر گعدتنه سویه

عبدالعزیز نواصری- اهواز

اشکرکم علی شبکة الکلمات و ارجوا المزید من هذه الفقرات المفیده.

شبکة الکلمات المتقاطعة

الرقم ۵۲

افقی

۱- من فحول الشعر الشعبی الاهوازی له البیت المعروف (حاتم بالکرم عالی وانعله)
۲- اماره عربیه اسلامیه اتخذت من الحویزه عاصمه لها - جمیل (و س م)
۳- جمع سبب - لیس (نهار)
۴- حد حائل بین جهتین - نعم انجلیزیه - زمان
۵- کلمه تعجب عند النساء بالشعبیه - لیس (مریض) و ایضا من اسماء الولدان
۶- فر - مصغر اشقر
۷- لیس (ممکن)
۸- مظاهره سلمیه - عاصمه ایطالیا
۹- ازاح (الماضی من یمیط) - اداه موسیقیه حدیثه تشبه العود
۱۰- (شعره بین عاقل و امسودن......)-تکرار حرف

عمودی

۱- المنسوب الی الحماسه - قائد دینی
۲- کتاب یضم مختلف الموضوعات و ایضا دائره المعراف - کل ما یدس فیه السم
۳- ظهر - جمع الرایه
۴- کلمه تنبیه - شتم - تکلم بالفارسیه (شعبیه)
۵- دوله عربیه تقع شمال افریقیا و من رموزها عمر مختار - کلمه اسکات
۶- اداه الحرب - من اسماء الهره
۷- لیس (عرض) - جمع مشروع
۸ -ینتشر بسیوله من (س ی ح)- یقذر
۹- کلمه عند المغنین - حجر کریم و سمیک یقطع به اصلب المعادن
۱۰-بحر - احدی معجزات النبی (ص) التی انعدمت اثر ولادته صلوات الله علیه

الرقم ۵۱

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱	ع	ی	د	ا	ل	ف	ط	ر	■	ع
۲	ی	ص	ا	ل	ح	■	ح	د	س	ی
۳	د	ا	ر	س	ی	ن	ی	■	■	د
۴	ی	ن	م	ی	ه	■	ن	ر	ا	ک
۵	ه	■	ی	د	■	و	■	أ	م	م
۶	■	م	■	ج	د	■	و	ش	ا	م
۷	ا	س	م	ا	ع	ی	ل	■	ل	ب
۸	س	ا	■	ب	ا	ر	ی	■	ح	ا
۹	ج	ح	ا	ر	ب	■	م	و	ل	ر
۱۰	ر	ه	ن	■	ه	ب	ه	■	س	ک

الشعر ديوان العرب أبداً وعنوان الأدب

ريحة الجنة

عباس شبيب العگيلي

يم گلب ينضح محنه
و يم سوالف دافيه

يم دمع يجرى اعله كلشى
الجنه حدرچ خافيه...
الچان عينچ غافيه
يلى چنه انام و انتى
الشمس لو ما نور وجهچ
عندى ظلمه او طافيه
الخبزه من ايدچ لذيذه
او بيهه كل العافيه
او چنه من كون انتمرض
مسحه ايدچ كافيه
الدنيه من يوم الجفتچ
مدبره او متجافيه
الشاعر: عباس شبيب العگيلي

ابوذية

حمد العطيوى

جواد الكون ابرنه و نعله
وسب العاش بالذله و نعله
حاتم بالكرم عالى و نعله
اببخل لو طلبوا الصاحب عليه

ابوذيات

عبود الحاج سلطان

سهم لحضك دليل الگلب خله
وجعلت ابعگلى الموزون خله
حكيمى لا تجس النبض خله
الالم بگصه الحشه ماهو بديه

يابر الوهابى

احشم بالسلف محد حمالاى
او تدرون الدهر ناره حمالاى
على الايناب ماذبن حمالاى
اهناك اوطلع عار اومن عليه

ايفير البحير

ابحبل اجفاك چاتفنى و انا ميت
گرت عين كل شامت و انا ميت
ترانى الناس حى امشى و انا ميت
لچن ثوب الصبر ساتر عليه

صدام البراك

دوم اعله الافاعى مده ياداى
او عدوى دوم جرحه مده ياداى
مده اسهيل اصيرن مده ياداى (جدى)
التايه و اليضيع استجد بيه

صب يا مطر صب يا مطر

صب طيب جروح النهر
صب خلى گطراتك تضل تتمرجح ابورگ الشجر
صب يا مطر صب يا مطر
يغدى ابخيال الفلح من صبك الف شكبان مملى امنا لثمر
صب فزز الورده الغفت حدر الصخر
صب خلى تصبح شاعريه و حلوه لحظات السمر
صب خلى موالى الذبل يرجع خضر
صب طين اجدامه الرجع من بگشة الماضى عبر
و اهديه شى امنا التخيل و الصور
صب بلل ازلوف البنيه التلعب ابراگ النهر
حن يا مطر يكسر الخاطر و الگلب وضع الشجر
رد يالمسافر و الارض تهواك محبوبه و تود محبوبها ايقبلها من بعد السفر
صب يا مطر صب يا مطر
جدد الصوره البيها اشوفن ينعكس بالهور تصوير الگمر
صب يا مطر صب يا مطر
كل زخه منك تتحسب شدة ورد و مضمره ابورگ الشجر
صب و انته تعرف يا مطر
من ريحه الطين الحنين العام من صبيت چم شاعر سكر

حسن عاشور قنواتى

شعر

يا شَعر!

عادل السكرانى

يا شعر ابيض رمادى يا نهر يجرى بفوادى

يا نهر شِعرى و قصيدى يا نهر حبى و ودادى

انت صورت شعر شيبى انت باكورت رمادى!

يا شَعر ابيض رمادى

يا شعر يا لون زاهر يا شعر يا حسن باهر

يا شَعر يا شِعر دافق يا شعر يا فجر ناهر!

انت نهر الوفا الخالد انت احلامى و مرادى

يا شعر ابيض رمادى

يا شعر يا زمن عابر يا شعر يا عهد غابر

يا شعر يا صبر وارف! يا شعر يا عمر صابر

انت مستقبل ثباتى انت مستقبل عنادى

يا شعر ابيض رمادى

يا شعر يا كنز نادر يا شعر يا قدر هادر!

يا شعر يا وعد نازل! يا شعر يا قدر قادر

انت صورت شعر شيبى انت باكورت رمادى!

يا شعر ابيض رمادى

الادب العربى فى الاهواز

من مطلع القرن الحادى عشر الهجرى الى منتصف القرن الرابع عشر

و فى عهد الوالى على باشا افراسياب الذى شاطر المشعشعيين حكم الاهواز فى مطلع القرن الحادى عشر الهجرى السابع عشر الميلادى، و امتد نفوذه جنوب و غربه ، «رفع العلم و اهله وبث المعارف فى القاصى والدانى وشاعت مكارمه واحبته الرعيه و القواد والعسكر وقصدته الشعراء و العلماء والاشراف و لم يجتمع بباب ملك فى زمانه ما اجتمع ببابه وحفظت فى ايامه النوادر وحسنت دولته بوجود الشيخ عبد على بن رحمه الحويزى، و كان نادره زمانه فى جميع العلوم، و له فى على باشا و ابنه حسين باشا شعر مليح»

و كان حسين باشا بن على افراسياب هو الاخر «محبا للعلماء و الفضلاء و اهل الادب، و الشعر له سوق فى دولته و عطاياه متصله اليهم، و الوفود متراكمون على بابه تصلهم منه العطايا الجزيله، و فى الحقيقه انه كان ابا للادب، فلما ذهب يتم»

و للشاعر شهاب الدين الموسوى مدائح كثيره لحسين باشا مذكوره فى ديوانه.

و كان امراء كعب و مشايخها الذين قاسموا المشعشعيين حكم الاهواز فى القرن الثامن عشر الميلادى و السيطره عليه بكامله فى القرن التاسع عشر، قد منحوا العلم و الادب عنايه خاصه، و كان الادباء و الشعراء يتمتعون بكل تكريم فى مجالسهم ودواوينهم من الاهوازيين و غيرهم، كما نبغ فيهم عدد و فى عهد امراء المحمره كانت الاهواز قبله الشعراء و المفكرين و كان مجلس جابر بن مرداو الكعبى مجلس علم و ادب. و المعروف عن الشيخ خزعل رعايته للشعراء و الادباء الذين كانت تومه افواجهم من كل حدب وصوب، فكانت تعقد فى ديوانه ندواتهم يتغنون فى مدحه فينالون هباته، و قد خصص للكثير منهم رواتب خاصه.

و من ابرز شعراء عصره الدين مدحوه و نالوا الحظوه عنده الشاعر العراقى معروف الرصافى و السيد جعفر الحلى و الشيخ جواد الشبيبى و الشيخ محمد رضا الشبيبى و الشيخ عبد الكريم الجزائرى و الشيخ عبد اللطيف الجزائرى، و الاديب عبد المسيح الانطاكى و غيرهم كثيرون.

و قد نسب الى الشيخ نظم الشعر و بعض التاليف، و نقل عنه هذان البيتان:

عجبت من شيخى و من زهده / و ذكره النار و اهوالها

يعاف ان يشرب فى فضه / و يسرق الفضه ان نالها

و قد الف الاديب الشاعر عبد المسيح الانطاكى كتابا تناول فيه اهتمامات الشيخ الادبيه و موقفه من الشعر و الشعراء و بعض منظوماته و بعض القصائد التى قيلت فى مدحه لعدد من الشعراء اسماه «الدرر الحسان.»

و من شعر الشيخ فى طيف الحبيب:

زارنى طيفها فنمت عليه / نسمات تضمنت منه طيبا

لى فى وجهها الصبيح دليل / قد هدانى و ما ختشيت رقيبا

لها فى الخدود حبه خال /قد هدانى و ما اختشيت رقيبا

دب فى خدها عقيرت صدع / بفوادى وجدت مه دبيبا

لاتلمنى فى حبها ان قلبى / فيه اورت من الغرام لهيبا

لو تجلت فى حسنها او ثنت / لارتنا بدرا و غصنا رطيبا

و كان و كلاء خزعل و ممثلوه و مساعدوه فى ايضا يسهمون فى تشجيع الحركه الثقافيه و الادبيه.

و من اعيان كعب الذين رفعوا شان الادب، الشيخ سعد بن عبد الله الكعبى الحويزى ت۱۲۸۵ه-/۱۸۶۸م، «فقد كان جليل القدر رفيع الشان عظيم المنزله من اهل الفضل و التقوى والورع و الصلاح، وكان له مجلس عامر باهل العلم و الادب و الشعراء و الوجوه»

وكانت الشعراء و الادباء تقصد مجلسه، و ينعم على من قصده لسخائه و مروءته، و له دار ضيافه فيها مكتبه واسعه العدد فيها من نفائس الكتب المخطوطه»

و فى ظل هذا التاييد و الرعايه للادب و اهله و المشاركه فى صناعته من قبل السلاطين و الامراء و المشايخ ازدهرت الحياه الادبيه متوافقه مع الانتعايش العمرانى و الحضارى الذى تميز به ابان الحكم العربى فكان بيئه صالحه لنبوغ العشرات من ابناء الاهواز فى مختلف انواع العلوم و الاداب.

فعبد على بن رحمه الحويزى ت۱۰۷۵ه-/۱۶۶۴م «فاضل عارف بالعربيه و العروض و غيرها، شاعر اديب منشىء بليغ»، «و هو من كبار الشعراء فى عصره»، «كان من افراد زمانه فى الادب و الشعر البديع، و اتصل بحكام البصره وولاتها فقربوه و وصلوه» «كما كان على صله وثيقه بامراء الاهواز فمدحهم و نال اعطياتهم» و كان فى فن الموسيقى من الافراد، و له اغان كثيره تداولها الناس، و هو صاحب البيتين المشهوريين:

و راقص كقضيب البان قامته / تكاد تذهب روحى فى تنقله

لا تستقر فى رقصه قدم /كانما نار قلبى تحت ارجله

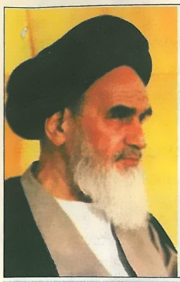
وكان شهاب الدين الموسوى (ت۱۰۸۷ه-/۱۶۷۶م)، «عالما فاضلا ماهرا اديبا مشهورا معروفا له ديوان شعر جيد اكثره فى مدح السادات المشعشعيه»، «و يعد فى مقدمه شعراء القرن الحادى عشر الهجرى / السابع عشر الميلادى»، «و مدح حسين باشا افراسياب والى البصره فى بعض من شعره.»

ا سبوعية الحديث
المدير المسؤول: سهام سجيرات
رئيس التحرير: مسلم اريحى
القسم العربى: الشيخ عباس ساكى
تلفاكس: ۲۲۱۷۰۷۵-ص ب ۱۵۷۱-۶۱۴۳۵
E.mail: hadithweekly @ yahoo.com
العنوان: اهواز شارع نادرى عماره سمانه بين شارع قنادان و محطه باهنر

حدیث

چهارشنبه
۱۸ آبان ۱۳۸۴
۶ شوال
شماره ۵۲
سال دوم
۸ صفحات
۱۰۰۰ ریال
ALHADITH
۲VOL.II
فارسی - عربی

هفته نامه عربی - فارسی حدیث فرهنگی - اجتماعی - هنری

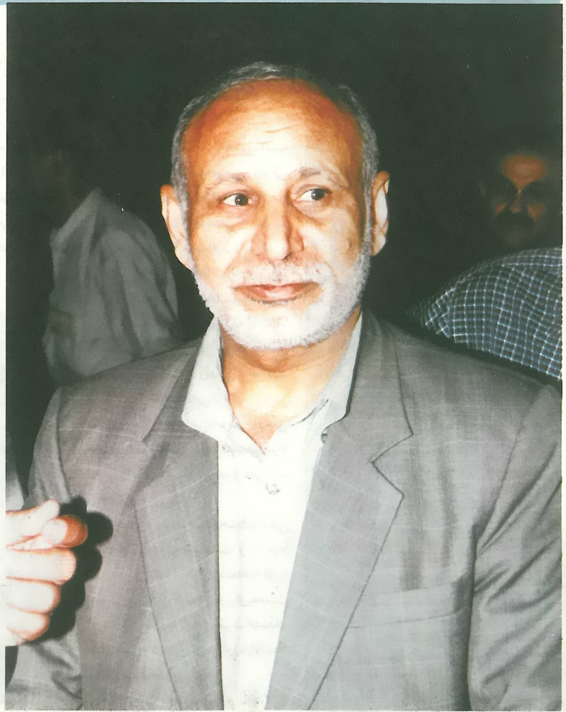

**نگوئید لغت عربی از ما نیست،
لغت عربی از ماست.
لغت عربی، لغت اسلام است.
اسلام از همه است.**

صحیفه نور ج ۱۰ص ۲۸۱

هاشمی زاده :

اکنون وقت آبادانی و عمران است

در صورت اختصاص ۱/۵ درصد درآمدهای نفتی به استان خوزستان سالانه ۳۰۰ میلیارد تومان به بودجه عمرانی استان اضافه خواهد شد

مهندس فرامند هاشمی زاده معاون عمرانی استاندار خوزستان با اعلام این خبر وحدت همدلی و دوری از حواشی را مهمترین مسئله در پیشرفت استان اعلام کرد .

معاون عمرانی استاندار و تصریح کرد اکنون وقت آبادانی و عمران استان است ، و دیگر هیچ گله و بهانه ای برای غیر بومی بودن مدیران باقی نمانده است ، وی سلامت و پاکدامنی در کار را مهمترین عامل درسلامت اجرای پروژه های عمرانی دانست و تصریح کرد در دیداری که نمایندگان و استاندار استان خوزستان با رئیس جمهور کشورمان داشتند آقای احمدی نژاد قول داد دومین جلسه هیئت دولت را در استان خوزستان برگزار خواهد کرد .

وی افزود نظر ریاست محترم جمهوری نسبت به استان خوزستان بسیار مثبت است تا حدی که اعلام کردند در صورت تحقق نیافتن اختصاص ۱/۵ درصد درآمدهای نفتی به همین میزان ۲ ردیف خاص بودجه ای جدیدی برای استان گنجانده می شود . که با این کار ۳۰۰ میلیارد تومان بودجه عمرانی استان اضافه خواهد شد

حدیث

چهارشنبه۱۸ آبان ۱۳۸۴-۶ شوال ۱۴۲۶ ه ق- شماره۵۲

اقتصاد

بورس، تجارت خصوصی

گردآورنده : نوید پیروز

بیش از نیم قرن پیش وقتی اولین بانک در ایران شروع به کار کرد و به عنوان محلی امن برای نگهداری امانات نقدی مردم و سازمانها معرفی شد ، هیچکس اعتماد نداشت سپرده گذاری کند ، بانک ها با ارائه خدمات و تسهیلات ، تبلیغات و حمایت دولت پس از صرف زمانی طولانی ، جایگاه خود را در کشور کسب نموده و امروز فعالیت اقتصادی مستقل از بانک برای افراد حقیقی و حقوقی ، تقریبا غیر ممکن است .

قابل ذکر است که نزدیک ۴۰۰ سال پیش ، مبادلات پولی روی نیمکت های میدان های قدیمی و سنتی پایه گذار بانک ها شدند و نام بانک از لغت بنک به معنی نیمکت گرفته شده است .

پیدایش «بورس» نیز با دو پدیده ، یکی پیدایش شرکت های سهامی با مسئولیت محدود و دیگری پیدایش شرکتهای سهامی عام ، مرتبط است .

درگذشته بازرگانان خطر کرده و ضرر دیده ، به دنبال ساز و کاری بودند تا ضرر و خسارات احتمالی را با شرکای فرضی تسهیم نمایند و تنها فرمول ممکن ، ایجاد یا تاسیس یک شرکت سهامی با چند نفر شریک و سهامی متفاوت یا مساوی و مسئولیتی در حدود سرمایه پرداخت شده یا سهام خریداری شده بود . این فرمول ابتدا در سال ۱۵۵۳ میلادی ، درکشور روسیه تزاری و برای ایجاد شرکت MOSEOVIE به وجود آمد که قرار بود کالاهای آن از شمال اروپا راهی شرق آسیا و چین شود . نوع تکامل یافته این نحوه مشارکت در سال ۱۶۰۲ میلادی با تاسیس اولین شرکت سهامی عام در دنیا ، به نام کمپانی هند شرقی در تاریخ تجارت دنیا ثبت شد .

واژه «بورس» از نام خانوادگی شخصی به نام «وارند بورس» اخذ شده که در اوایل قرن پانزدهم در شهر بروژ بلژیک می زیست و صرافان شهر در مقابل خانه او گرد هم می آمدند و به داد و ستد کالا و پول می پرداختند . نام او بعدها به اماکنی اطلاق شد ، که محل داد و ستد پول ، کالا و اسناد مالی و تجاری بوده است .

نخستین بورس اوراق بهادار جهان ، سال ۱۴۶۰ میلادی در شهر ANVERS بلژیک که موقعیت تجاری قابل ملاحظه ای داشت ، به عنوان اولین بازار متشکل سرمایه دنیا به وجود آمده است . رشد بورس سهام و جا افتادن آن در عملیات تجاری و اقتصادی ، با انقلاب صنعتی اروپا و شکوفایی اقتصاد تازه متحول شده آن قاره از کشاورزی به صنعتی همراه بوده است .

نکته قابل توجه آنکه درست در هنگام جهش معاملات بورس و پا گرفتن آن ، دول اروپایی مانند انگلستان ، آلمان و سوئیس ، قوانین و مقررات ناظر بر فعالیت این نهاد را وضع کردند و قبل از اینکه امنیت سرمایه گذاری به خطر افتد و موجباتی فراهم شود که صاحبان پس اندازهای کوچک ، صنایع نوپای اروپایی را از موهبت مشارکت خود محروم نماید ، ضمانت اجرا قانونی وضع شد تا از هرگونه تقلب و تزویر و پایمال شدن حقوق صاحبان سهام ، جلوگیری شود .

به دنبال تحولات اقتصادی و اجتماعی دهه ۱۳۴۰ ، و با توجه به ارتباط گسترده سیاسی و اقتصادی ایران آن دوره با نظام اقتصادی غربی ، «بورس» ایرانی به عنوان یکی از ابزارهای استراتژی وابستگی به غرب متولد شد .

در سال ۱۳۴۵ قانون و مقررات تشکیل «بورس» اوراق بهادار تهران تهیه و لایحه مربوطه به مجلس شورای ملی ارسال گردید و در اردیبهشت ۱۳۴۶ تصویب شد و با ورود سهام بانک صنعت و معدن و نفت پارس با ۶۰۲ میلیارد سرمایه فعالیت «بورس» آغاز شد و تا سال ۱۳۵۶ ،سهام ۱۰۲شرکت با سرمایه ۲۳۰ میلیارد عرضه گردید . از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۶۸ «بورس» دوران رکود و فترت را گذراند و از سال ۱۳۶۸ فعالیت «بورس» از سر گرفته شد .

به طوری که در پایان آن سال تعداد ۷۰ شرکت با چهار میلیون سهم به ارزش ۱۱ میلیارد ریال وارد «بورس» شدند . در سال ۱۳۶۹ تعداد ۱۳۱۳ میلیون سهم از ۷۲ شرکت تولیدی ، جمعا ۶۵ میلیارد ریال معامله انجام شد که از نظر تعداد ۳ برابر سال قبل و از نظر حجم معاملات ، ۶ برابر سال ۶۸ بود .

در سال ۱۳۶۹ تعداد شرکت های پذیرفته شده به ۹۵ شرکت افزایش یافت که ۲۸ شرکت از آنها به تازگی مورد پذیرش واقع شده بودند .

در سال ۱۳۷۰ به گسترش بیشتر بازار سهام و عرضه افزون تر ، حجم معاملات ، کل سالانه به رقم ۴۷۸ میلیارد ریال رسید . این روند تاکنون ادامه یافته و حجم معاملات در سال ۱۳۸۰ مجموعا ۷۸۰۰ میلیارد ریال و تعداد شرکت های پذیرفته شده تاکنون ۴۱۱ شرکت می باشد .

ادامه دارد

اعتیاد

قسمت دوم

گردآورندگان : فاطمه حیاوی اهوازی- دانیال خدادادی
کارشناس روانشناسی بالینی

> **در نزد فرد معتاد ، ترس ، وحشت و بزدلی جانشین شجاعت و شهامت و از خود گذشتگی می شود و چون فرد معتاد به کار و شغل نیز بی اعتنا می گردد ، ناچار برای به دست آوردن مواد مخدر به کارهای غیر شرافتمندانه مانند تکدی و دزدی روی می آورد یا واسطه فروش مواد مخدر می شود**

آثار و عوارض اعتیاد :

عوارض جسمی

۱- آلودگی و آسیب پذیر نمودن دندانها

۲ - ملتهب ساختن مخاط دهان

۳ - نقصان ترشحات غدد بزاقی

۴- ضعف قوای جسمانی و کاهش شدید وزن بدن

۵-عقیم نمودن مردان و نازائی زنان

۶- تخفیف تمایلات جنسی

۷- اخلال در کار دستگاه عصبی در صورت تداوم مصرف

۸-تنبلی کبد

۹-ابتلا به یرقان و اثرات ناگوار بر دستگاه گوارش

۱۰-ورم کلیه ها و اشکال در دفع ادرار توام با درد

۱۱- التهاب فرمن تارهای صوتی

۱۲-احتمال ابتلا به بیماری های برنشیت فرمن

۱۳-آسم ، سل و تپش قلب ، تنگی نفس و دوران سر

۱۴-خشکی پوست

۱۵-شکنندگی ناخن ها

۱۶-خطر ابتلاء به انواع سرطان و سکته قلبی

۱۷-ناشناخته ماندن بیماری های خطرناک به دلیل کاهش احساس درد

عوارض روانی :

۱- برهم خوردن تعادل روانی

۲-عدم توجه به اصول و مقررات جامعه

۳- ضعف اراده

۴-از بین رفتن احساس مسئولیت

۵-ایجاد احساسات خصومت زا

۶-بیقراری

۷-عصیانگری

۸-اضطراب دائم

۹-اختلال در خواب

۱۰-بروز انواع بیماری ها و اختلالات روانی

- عوارض خانوادگی :

۱-نابسامانی خانوادگی

۲-محدود شدن روابط خانوادگی

۳-عدم تربیت صحیح فرزندان

۴-خشونت در خانواده

۵- افت سطح فرهنگ اجتماعی و اقتصادی خانواده

۶- گسترش طلاق

۷- کاهش آمار ازدواج

- عوارض اجتماعی :

۱-مصرف کننده مصرف شدن

۲- عدم احساس مسوولیت نسبت به خانواده و جامعه

۳- سطحی و تصنعی شدن روابط اجتماعی و دوری از پیوندهای مستحکم عاطفی

۴- گسترش جرم و جنایت

۵-نشر بیماری های واگیر و خطرناک مثل ایدز و هپاتیت

۶- محروم شدن نسل آینده از ترتیب صحیح

۷- ایجاد مشاغل کاذب

- عوارض اقتصادی

۱- هزینه بالای استعمال مواد مخدر

۲- هزینه درمان و نگهداری معتادین

۳- کاهش راندمان کار

۴- وقوع آتش سوزی های بزرگ

۵- هزینه های مبارزه با ورود مواد مخدر به داخل کشور

۶- هزینه قضات و دادگاهها در این خصوص

۷- هزینه اجرای طرحهای تحقیقاتی و تشکیل سمینارها

تجزیه و تحلیل

علل و انگیزه های اعتیاد را در موارد یاد شده می توان به شرح زیر برشمرد :

زندگی در گذر جوانی به زمزمه ای پایان ناپذیر می ماند . رازها و جاذبه های این برهه از عمر آدمی به گونه ای است که بسیاری را به ورطه تباهی می کشاند و بسیاری دیگر را نیز در میدانهای گوناگون اجتماعی مانند : دانش ، فرهنگ ، هنر ، ورزش و ... افتخار آفرین می سازد.

دوران بلوغ و نوجوانی یکی از حساس ترین دوره های زندگی به شمار می رود که در این دوره سنی خصوصیاتی از قبیل تشخص طلبی ، اعلام استقلال ، مخالفت جویی ، خودنمایی ، تبعیت از گروههای مرجع و دهها صفات دیگر بروز می کند. دوره جوانی زمان بحران و شورش است. جوان با دارابودن ویژگیهای خاص خود به دنبال هیجان است و در این راه اغلب به بی راهه کشیده می شود.

نتایج و بررسیها نشان میدهد حدود ۱۶ درصد از معتادان ، کمتر از ۱۹ سال سن دارند و ۲۸ درصد در سنین بین ۲۰ تا ۲۴ سال به اعتیاد روی می آورند . اما از این سن به بعد درصد گرایش افراد به اعتیاد کاهش می یابد . به نحوی که حدود ۴ درصد از معتادان در سنین ۴۶ تا ۵۰ سالگی به این بلای خانمانسوز روی می آورند و افرادی نیز که بین ۵۱ تا ۵۹ سالگی معتاد می شوند حدود ۳ درصد می باشند .

می توان نتیجه گرفت که این آسیب پذیری به ویژه درسن نوجوانی و جوانی دیده می شود که افراد در مراحل نخستین تجربیات اجتماعی و تحکیم پیوندهای خود با همسالان را دارند و در این دروه ، نوع ارتباطات آنان و پایگاه فرهنگی و خانوادگی شان سهم بسزایی در مقاومت افراد در گرایش به اعتیاد یا برعکس آلوده شده به این پدیده ناهنجار اجتماعی نابسامانیها زندگی ، افراد از مشکلات و عدم توانایی فرد از رو به رو شدن با مسایل اجتماعی از دیگر عواملی هستند که موجب می شوند شخص ، مواد مخدر را پناهگاهی برای خود تلقی کند و به آن پناه ببرد .

در نزد فرد معتاد ، ترس ، وحشت و بزدلی جانشین شجاعت و شهامت و از خود گذشتگی می شود و چون فرد معتاد به کار و شغل نیز بی اعتنا می گردد، ناچار برای به دست آوردن مواد مخدر به کارهای غیر شرافتمندانه مانند تکدی و دزدی روی می آورد یا واسطه فروش مواد مخدر می شود.

اختلافات خانوادگی و تضاد و کشمکش بین والدین ، وفور مواد مخدر و تهیه آسان آن ، تنهایی ، احساس بی پناهی ، نداشتن خوب ، شکستهای اجتماعی و سست عنصری از مواردی هستند که فرد گرایش به مصرف مواد پیدا می کند.

-چه باید کرد: اصلی ترین راه مبارزه با مواد مخدر و خشکاندن ریشه اعتیاد برچیدن زمینه و انگیزه اعتیاد در نسل جوان است. وقتی جامعه ای آگاهانه از مصرف مواد مخدر و اعتیاد رویگردان شود و یا برخورد هشیارانه علیه شبکه های فروش و توزیع مواد مخدر دست به مبارزه و افشاگری بزند. بازار مواد مخدر ، مشتریان خود را از دست می دهد و پدیده اعتیاد به عنوان یک ضد ارزش از جامعه رخت بر می بندد.

مقاله

نسخه های خطی عربی در کتابخانه های جهان

قسمت دوم

رسول بلاوی

۵-فتنه های داخلی و تعصبات ؛ نسخه های خطی در این مدت ، قربانی جهل و فتنه های سیاسی و جنگ های داخلی و منازعات مذهبی و موضع برخی حاکمان در مورد مولفات دشمنانشان (که با آنها هم رای نبودند) شد . به مانند آنچه بر سر تالیفات برخی دانشمندان و فلاسفه عرب و از جمله ابن حزم ، ابن رشد ، غزالی ، ابوحیان توحیدی و بسیاری مانند آنها گذشت .

۶-اهمال و عدم توجه به کتابها از اسبابی است که آنها را در معرض آفات طبیعی ، اتلاف و نیز حشرات ، موریانه ها ، موش ها ، رطوبت ، حرارت و گرد و غبار قرار داد . شاید روشن ترین مثال برای این کتابها و کتابخانه های مربوط به کشورهای عربی در قرون گذشته ، وضعیتی است که دانشمند تونسی محمد بیروم (پنجم) در سخنرانی خود که در انجمن جغرافیای مصر در سال ۱۸۹۷ م. ایراد نمود ترسیم کرده است .

او در این سخنرانی وضعیت بقایای کتابخانه جامع اعظم تونس را این گونه توصیف کرده است : «در این مقصوره» همچنین دو خزانه بزرگ وجود دارد که پر است از دسته ها و بندهایی از ورق که با طناب و ریسمان بسته شده است . برخی از این اوراق با اوراق دیگر مخلوط و به شکلی در هم و آشفته درآمده و گرد و غبار و خاک و تار عنکبوت آنها را فرا گرفته است.»

چندین سال پیش در مصر به طور ناگهانی گنجی شامل ۴۰۰۰ نسخه در ویرانه های مدرسه متبولیه دمیاط کشف شد و به دنبال آن مجموعه ای خطی و قدیمی و مهم که صدها سال در یکی از حجرات جامع احمدی طنطا پنهان بود ، کشف گردید .

۷- نسخه های خطی دچار حوادث طبیعی مانند آتش سوزی ها و سیل ها شده اند ، به طوری که از شمار خارجند . صفحات زیادی از کتاب سه جلدی فیلیپ طرازی (خزائن الکتب العربیه فی الخافقین) به این موضوع پرداخته است .

۸- در زمان ترک های عثمانی و اشغال کشورهای عربی و اسلامی توسط آنها که حدود چهارصد سال به طول انجامید ، پادشاهان و دیگر رجال حکومتی آنها به دست یابی به گنج ها و ذخایر گرانبهای این دولت ها و کشورها علاقه و توجه نشان دادند و آنها را به مرکز خلافت منتقل کرده و در مساجد ، قصرها ، مدارس و آموزشگاه های تحت کنترل خود نگهداری نمودند . از این رو در این مراکز نسخه های خطی نفیسی و نادر نیز جمع آوری شد . «خواست حاکمان (دولت عثمانی) از جلب و جمع آوری این ثروت علمی و ادبی به دلیل ارزش مادی نسخه های خطی و بهره مندی از آنها نبوده ، بدان گونه که خلفای عباسی در دوران قدرت و نهضت عمل می کردند ، بلکه به دلیل ارضای شهوت تملک و سلطه و کمال رساندن مظهر سلطانی بود . نهایت ارزش گذاری شان نسبت به آنها ارضای وجدان دینی برای مردم کشورهای اسلامی - که ترک های عثمانی به نام اسلام بر آنها حکمرانی می کردند بود سلاطین مساجدی را با نام خود بنا می نمودند و ذخایر میراث عربی و اسلامی را در آنجا انباشته می کردند . به طوری که تلی از آنها به سرداب ها و دهلیزها راه یافت . تا اینکه دولت عثمانی سقوط کرد و گنجینه های تمدن ما از معابر دار دانل و بسفر به غرب پیروز ، انتقال یافت . ۹- طی مصیبت حقیقی که طی چهار قرن اخیر گریبانگیر میراث عربی اسلامی ما شد ، همانا انتقال این میراث از مکان های اصلی و از افراد قانونی خود به دست اجانب در اروپا و آمریکا بود که در شماره های بعد به آنها اشاره خواهد شد .

ادامه دارد...

دولت همیشه نیاز به مشورتهای مجلس دارد

معاون پارلمانی رییس جمهور در پاسخ به سوال خبرنگار ایسنا مبنی بر این که فکر می کنید چهار وزیر پیشنهادی از مجلس رای اعتماد بگیرند؟ گفت: بستگی به بحث هایی که فردا نمایندگان مجلس و وزرای مربوطه مطرح می کنند، خواهد داشت.

حجت الاسلام والمسلمین سید احمد موسوی درخصوص بحث پس گرفتن معرفی محصولی گفت: ما چنین چیزی نشنیده ایم.

موسوی در پاسخ به این که سودانی نماینده ی اهواز از ارسال نامه ای به رییس جمهور مبنی بر پس گرفتن معرفی محصولی شده است؟ گفت: این را از خود سودانی سوال کنید. البته بعضی از نمایندگان نگران این امر هستند که رای محصولی پایین باشد و نیاز به رایزنی بیشتر و توضیحات بیشتر دارد، اما این که مسترد شود یا انصرافی دهد، نبوده است.

موسوی در پاسخ به سوال ایسنا مبنی بر این که فکر می کنید در جلسه ی مجمع عمومی فراکسیون اصولگرایان آرای محصولی افزایش یابد؟ گفت: ما منتظر نتیجه ی جلسه هستیم.

وی درخصوص عدم مشورت با مجلس گفت: اصلا تاکنون سابقه نداشته که ظرف ۲ ماه کلیه ی نمایندگان یعنی حدود ۲۹۰ نماینده با رییس جمهور ملاقات داشته باشند و تمام مسایل و دیدگاه ها و نظرات خودشان را منتقل کنند، اما این که مورد خاص بخواهند، این جزو اختیارات رییس جمهور است. البته همیشه دولت نیاز به مشورت های مجلس دارد.

ایران به پروازهای جاسوسی آمریکا بر فراز خاک کشورمان اعتراض کرد

خبرگزاری آسوشیتدپرس بر اساس اسنادی که در سازمان ملل منتشر شده است، گزارش داد، ایران نامه های اعتراض آمیزی را درباره ی پروازهای غیر قانونی دو هواپیمای بی سرنشین آمریکایی که در ماه های اخیر در ایران سقوط کرده اند، به سازمان ملل ارایه کرده است.

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، این خبرگزاری آمریکایی افزود: مهدی دانش یزدی، معاون نماینده ی ایران در سازمان ملل در تاریخ ۲۶ اکتبر از شورای امنیت سازمان ملل خواسته است، دو نامه ای را که نسبت به نقض قلمرو حریم هوایی ایران توسط دو هواپیمای بی سرنشین آمریکایی اعتراض می کند، به جریان بیندازد.

این دو نامه که روز گذشته (دوشنبه) در دسترس اعضای سازمان ملل قرار گرفته است، هشدار داده اند که دولت ایالت متحده ی آمریکا مسوول عواقب هر گونه تکرار اقدامات خلاف قانون اش خواهد بود.

آسوشیتدپرس افزود: بر اساس این نامه ها، یک هواپیمای آمریکایی از نوع Shadow-۲۰۰۰ طی پرواز غیر قانونی اش در ۳۸ مایلی داخلی قلمرو ایران در استان ایلام در تاریخ چهار اوت سقوط کرده است و هواپیمای دیگری از نوع هرس در ۲۵ مایلی داخل قلمرو ایران در خرم آباد در تاریخ ۲۵ اوت سقوط کرده است.

کنل بری وینابل، سخنگوی وزارت دفاع آمریکا گفت که پنتاگون هنوز شکایت ایران را ندیده است و از اظهارنظر بیشتری در این باره خودداری کرد.

بر اساس این گزارش، در نامه ی مورخ نهم اوت آمده است که مقامات ایرانی سقوط یک وسیله ی هوایی بیگانه بدون سرنشین را در غروب چهارم ژوییه در استان ایلام گزارش کردند.

این نامه می گوید "تحقیقات درباره ی لاشه ی (این وسیله) نشان می دهد که آن یک هواپیمای آمریکایی (Shadow-۲۰۰۰ (V-RQ" است. نامه ی دیگر که مورخ ۱۳ سپتامبر است، می گوید تحقیقات مقامات ایرانی درباره ی سقوط "یک وسیله ی هوایی بیگانه ی بدون سرنشین "که در خرم آباد پیدا شده است، نشان می دهد که آن " یک هواپیمای هرس آمریکایی "است.

در هر دو نامه آمده است: "دولت جمهوری اسلامی ایران در برابر چنین اقدامات خلاف قانون به شدت اعتراض می کند و بر ضرورت نظارت اصول حقوق بین الملل مربوط به حفظ استقلال و تمامیت ارضی کشورها تاکید می کند و پایان دادن به چنین اقدامات خلاف قانونی را خواستار است."

روزنامه واشنگتن پست نیز با اشاره به این خبر نوشت: پنتاگون این حوادث را تکذیب نکرد، اما گفت که نمی تواند ادعای ایران را بررسی کند.

بر اساس این گزارش، تاد ویسیال، یک سخنگوی وزارت دفاع آمریکا پس از بررسی نامه ها گفت: نمی توانیم اعتبار این اظهارات را تایید کنیم.

تنظیم کننده : شیرین منجزی

...

کاظم عبدالهی

چشمان تو آهوی من غمخانه دارد ؟
صبح سپید چهره ات خیس است از اشک
ای آشنا ای کاسه ام دیگر سرآمد
لب غنچه ات را سوی من مستانه بگشای
با هر شب موهای تو مبهوت و ماتم
تنهاترینم من در اینجا خانه ات کو
روءیای من روءیائیم روءیا کجائی
در آبی آن دیده ها پرواز کردم
ای لب چوگل ، دیده چو گل ، ای چون گلستان
تاریکی غم را رها کن خانه اینجاست
مستم نکن شهلای تو پیمانه دارد ؟
این چشمه چشمان من دردانه دارد
صبرم شده لبریز و این غم لانه دارد
دیوانه ام این غنچه ات دیوانه دارد
اما شبت مهتابی ماهانه دارد
پژمرده ام آخر زمین بیگانه دارد
در خواب می دیدم که دل فرزانه دارد
دیدم که گل حتی در آنجا خانه دارد
هر ذره ای از جسم تو گلخانه دارد
موها پریشان کن که این دل شانه دارد .

...

شیرین مهدیزاده

آدمی چون قاصدک
زیبا و آرام
می نشیند روی هرجا
که بداند
مهربانی سایه دارد بر سرش
سینما
نادر حمیدی
پیوندتان مبارک
اجساد درهم آمیخته
که شاخ گوزنها
پرده اشکمان را درید
و بوی سوخته تان
به مشام رسید
و به رکس هیچ نگفتند
زیر خروارها نگاه
جشنتان گرفتیم
انگشت بهت
در دهان چهار راهها گذاشتیم
و قفل بر دیده آویختیم
اما
هنوز می ترسیم
سینما برویم

تابلوی آخر

سیاوش جلیلیان

دقایق
تندیسهای تاریک تقویمند
و شب
پیراهن عزای خورشید
به چه میخواهم برسم؟
فاجعه
سرود سقوط را مکرر میکند
و ابرتا نابودی میگیرد
آسانسورهای سالخورده
مرا بسوی مردمانی میبرند
که پلکهایشان را
به خلوت راه روها فروخته اند
و بچگی بزرگانه اشان را
به بزرگی بچگانه ترجیح میدهند
و من
قسم میخورم که راه را بلد نبودم
«و مدیون کسی نیستم»
تابلوئی از نقاشی بیگانه هدیه گرفته ام
که سیاه خانه ای، سپید بود
برای همیشه می گویم
که اشکهای طاعون زده ام
شیارهای تلخ سکوتند
برای همیشه میگویم .

...

فرخنده عزیزی

کاش خیابانهای جمعه
دست انتظار را می گرفتند
و آواز فراموشی قرن را
در عمق نمناک بودن فریاد میزد
کاش وقتی
بغض تنهائی یک نگاه
دربطن چشمان باران
غریبانه می زیست
و آخرین حرف سفرنامه را
هیچ جاده ای نمی دانست
ساقه خشکیده سکوت را
کاش هق هق گریه می شکست
کاش دهان جمعه
طعم انتظار داشت
کاش...

شب روشن

حسن فتحی

قسمت دوم

انگار به خواب عمیقی فرو رفته بود . با سری خم شده بر شانه ، با وضعیتی اسفبار، دراز به دراز بر کاناپه ی تاکسی سرویس قرار داشت. منشی تاکسی سرویس برای بار دوم لیوان در دستش را از یخچال پر از آب یخ کرد. روبروی جوان راننده چمپاتمه زد، کمی از آب درون لیوان را به کف دست چپ ریخت و آن را بر صورت وی پاشید.

اما هیچ عکس العملی از جوان مشاهده نکرد. راننده ی دیگر تاکسی سرویس شانه های جوان را با پنجه هایش فشار می داد و با نگرانی او را صدا می کرد . منشی آژانس چند سیلی بر گونه های جوان نواخت و باقیمانده ی آب لیوان را بر سر و صورت راننده ریخت . جوان راننده با سر دادن آهی از روی درد و خستگی ، چشم هایش را آرام آرام باز کرد. راننده ی دوم و منشی آژانس به تکاپو افتادند تا جوان زودتر به هوش بیاید و ما وقع را باز گوید.

اما جوان راننده گویی هنوز تا هشیاری فاصله داشت. طولی نکشید که جوان راننده به خود آمد و دانست که در چه موقعیتی قرار دارد . جوان راننده با رسیدن به هشیاری کامل بی آنکه بداند یا بخواهد که بداند برای پیمودن آن چهار پله و رسیدن به دفتر تاکسی سرویس چه بر او گذشته است گوئی نیرویی مضاعف یافت .

ابتدا با یادآوری اینکه ماشین او به سرقت رفته است چنان بی تابی و دستپاچگی به خرج داد که منشی آژانس و راننده ی دوم ناچار شدند او را آرام کنند تا از موضوع مطلع شوند. جوان راننده سعی کرد برخود مسلط گردد. روی مبل نشست .

آهی کشید و با بغض اما آرام و با طمئنینه ماجرای ربوده شدن تاکسی یش را برای آنها تعریف کرد.در همین حین درب تاکسی سرویس باز شد و راننده ی دیگری از تاکسی سرویس که توسط منشی خبردار شده بود وارد گشت.

به سراغ جوان رفت و در کنارش نشست. زنگ تلفن به صدا درآمد . منشی گوشی را برداشت. صدای مدیر تاکسی سرویس به وضوح شنیده می شد . او در راه بود. از حال راننده ی جوان پرسید . منشی به او اطمینان داد که حال او مساعد است .

جوان راننده اینبار اما ماجرای ربوده شدن ماشین خود را با یادآوری بیشتری برای همکارش تعریف می کرد. منشی دفتر خبر رسیدن مدیر آژانس را به حاضرین رساند و خود را وارد داستان رخ نمود. گاهی نیز همانند مامورین کلانتریها سئوال هایی در خصوص چهره سارقین می پرسید. التهاب جوان راننده هر لحظه بیشتر می شد و اگر مدت دیگری می گذشت و مدیر آژانس را به حاضرین رساند و خود را و وارد داستان رخ نمود .

گاهی نیز همانند مامورین کلانتریها سئوال هایی در خصوص چهره ی سارقین می پرسد و اگر مدت دیگری می گذشت و مدیر آژانس را به حاضرین رساند و خود را و وارد داستان رخ نمود. گاهی نیز همانند مامورین کلانتریها سئوال هایی در خصوص چهره ی سارقین می پرسید. التهاب جوان راننده هر لحظه بیشتر می شد و اگر مدت دیگری می گذشت و مدیر آژانس ویکی از فرزندانش وارد دفتر نمی شدند، شاید آرامش خود را از دست میداد. چهره ی جدی و نگران مدیر آژانس تسلی خاصی به جوان راننده بخشید. سئوالات او نیز مهربانانه بود و حالتی پدرانه داشت. مدیر آژانس پس از اطمینان از سلامتی جوان گفت: ((همه چیز را بعد برام تعریف کن. حالا وقت نیست . من هم به پاسگاه خبر می دهم.))

منشی در حالیکه کفش هایش را به پا می کرد گفت ((من خبر دادم.» مدیر آژانس به فرزند خود نیز اشاره می کند تا همراه جوان راننده به جست و جوی ماشین بروند .

راننده دوم ، ماشین خود را پیش تر از این روشن کرده بود . جوان راننده و پسر مدیر ، از درب تاکسی سرویس بیرون آمدند و سوار ماشین شدند ، منشی شماره تلفن همراه راننده دوم و پاسگاه را برای مدیر نوشت و از دفتر خارج گشت . راننده دیگر تاکسی سرویس نیز آنها را همراهی کرد و ماشین با شتابی پر سروصدا به راه افتاد .

راننده جوان روی صندلی جلوی ماشین آرام و قرار نداشت . منشی او را دلداری می داد و همچون دیگران و همه ، بر سر هر تقاطع ، درون کوچه های فرعی را از پشت عینکش ، با دقت جستجو می کرد . صدای موزیکی از تلفن همراه راننده دوم پخش شد . راننده دوم در عین حالی که رانندگی می کرد و اطراف را با سرو چشمانش می کاوید ، گوشی را از جیبش بیرون آورد و آن را روشن کرد .

صدای مدیر آژانس به گوش همه آن کسانی که در ماشین بودند، رسید:«می خواستم مطمئن بشوم که تلفن همراه شما برقراره . با من درتماس باشید . من هم پیگیر هستم«راننده دوم گوشی را در جیب خود گذاشت . سری از روی تاسف و عصبانیت تکان داد و با سردادن آهای منزجرانه . خطاب جوان راننده اینطور شروع کرد : «کاش من به جای تو می رفتم.» همکارش گفت :«چه فرقی می کنه!اونوقت ماشین تو رو می دزدیدند. اینها که رحم ندارن» راننده دوم جواب داد :«درسته . اما...» سخنش را فرو خورد .

جوان راننده به طرف او رو کرد و گفت : «اما چی؟» راننده با حسی همدردانه گفت : منظورم اینه که حداقل ماشین من رو می بردن ، نه ماشین تو.» این حرف دل آشفته جوان را کمی آرام کرد . دوباره همه صحنه های گذشته در ذهنش رسم گشت . خاطرات زیادی از ماشینش داشت . همین سال گذشته بود که به اتفاق خانواده با همین ماشین به مسافرت رفته بودند . ماشینی که به یغما رفت .

ذهن جوان راننده در همین افکار سیر می کرد . خاطراتی از گذشته های دور و نزدیک ،از ماشین ، از آژانس ، از خانواده و از سارقین در ذهنش جولان می داد . تلفن همراه راننده دوم دوباره به صدا درآمد و توجه جوان و دیگران را به خود جلب کرد . راننده با این جمله که :«شاید خبری از ماشین شده» گوشی را بدست گرفت و پاسخ داد . تنها یک «الو» لازم بود که صدای برادرش را بشناسد .

صدائی مضطرب که گفت : «کجائی تو؟» راننده دوم با نگرانی گفت :«چرا؟ مگه اتفاقی افتاده؟» صدای آنسوی گوشی پاسخ داد: «آره ، دادش جون . تصادف کردم . هرجا هستی سریعتر خودت رو برسون» به سوالات دیگر پاسخ داده نشد . فقط نشانی محل حادثه را گفت و قطع کرد . این حادثه راننده را به تردید انداخت- حالا باید چکار می کرد ؟ اما طولی نکشید که جوان به آشفتگی ذهن راننده پایان داد : «به فکر ماشین من نباش ..می ریم سراغ برادرت . اون واجب تره. »

ادامه دارد

چهارده کوچه خاطره

عارف مرشدی «عرفان»

دقایق
ساعات
با عقربه زمان زنگار می گرفتند
مچاله گی روزنامه مسافر
در سرزمین عقاید پیر تعمید می یافت
آنگاه که
دختر خوابهای کودکی
بر سنگفرش کوچه
به سوگ خاطرات گسیخته
نشست
و شیار اشک
روی چهره غربت
تاول زد
هنگام که
کسی فریاد زد :
از راه برهنه سکوت سه نقطه
در سردخانه
به روی پنجشنبه بسته میشود .

...

سهیلا صالحپور

حرف نمی زنم
از نهایتم
که از انگشت پیچ یک اشاره برخاسته ام
و تلخی عجایب الخلقه
سالیان بی تردیدم
به پریهائی که از دماغ ناقص ماه افتاده اند
صدایشان زدند
اعجوبه ها
که چرک زیر ناخن شیطان هستند
نه ... حرف نمی زنم
از لمسهای مرده
که خود را نفرین می کنم
...
ثریا بیگی
قاچی از ماه
بر پیشانی توست
آنگاه که
لحظه درد ، وصال آسمان
و پنجره خانه ات شد

کوتاه و صمیمی با فریدون بیگدلی

گفتگو : مهدی آتشکار

احساس خوبی دارم چون خودم زمان جنگ به مدت یکسال اینجا حضور داشتم و بوی کارون و دیدن این شهر مرا به دوران قدیم برد و یاد دوستانی افتادم که در این منطقه به شهادت رسیدند ، یادشان گرامی باد

من کلا عاشق خطه جنوبم ، موسیقی جنوب را دوست دارم و احساسات و عواطف پاک مردم جنوب را می ستایم

پر شور و حرارت است ؛ خستگی را نمی شناسد ؛ به گفته خودش دوباره خاطرات قدیمی برایش زنده شدند . هم در جبهه نبرد حق علیه باطل و هم در کسوت یک هنرمند مشغول انجام وظیفه و عمل به تکلیف است ؛ تحصیلاتش ربطی به موسیقی و خوانندگی ندارد اما حکایت عشق چیز دیگری است ؛ عاشقانه وطنش و هموطنان خونگرم و مهربانش را دوست دارد به علاوه بر موسیقی نقش آفرینی و قلم زنی و (خطاطی و نقاشی) اوقات او را پر می کند ؛ تاکنون آلبومهای یادمان شهریار ؛ بردی از یادم و پیچ شمرون با صدای او به بازار آمده صدای گرم و گیرای او بسیاری از جوانان این مرز و بوم را به موسیقی علاقه مند کرده ، گفتگوی کوتاه با فریدون بیگدلی تقدیم به شما خوانندگان گرامی .

آقای بیگدلی لطفا از خودتان بگویید ؟

با نام و یاد خدا ، فریدون بیگدلی هستم متولد ۱۳۴۵ تهران .

مدرک تحصیلی تان چیست ؟

لیسانس مدیریت صنعتی دانشگاه تهران

از چه سالی فعالیت موسیقی را آغاز کردید ؟

از سال ۶۵ وارد از کستر سمفونیک تهران شدم و از سال ۷۲ همکاری خود را با صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران آغاز کردم .

آیا خودتان هم نوازندگی می کنید ؟

بله ، ساز تخصصی من گیتار است .

زیر نظر چه کسانی آموزش سلفژ گذراندید ؟

مرحوم حسین سرشار ، مهدی شمس نیک نام ، سرکار خانم قصری و آقای قره باغی

از اینکه به خوزستان آمدید چه احساسی دارید ؟

احساس خوبی دارم چون خودم زمان جنگ به مدت یکسال اینجا حضور داشتم و بوی کارون و دیدن این شهر مرا به دوران قدیم برد و یاد دوستانی افتادم که در این منطقه به شهادت رسیدند ، یادشان گرامی باد .

میانه تان با ورزش چطور است ؟

ورزش حرفه ای نه ، اما در حد پیاده روی و شنا ورزش می کنم .

مردم شما را با چه ترانه هایی می شناسند ؟

گل مرداب ، ایران ، گل مریم .

نظرتان راجع به این مصاحبه چیست ؟

خیلی سریع بود ، فی البداهه و خوب .

حرف آخر ؟

من کلا عاشق خطه جنوبم ، موسیقی جنوب را دوست دارم و احساسات و عواطف پاک مردم جنوب را می ستایم .

سخن مدیر مسئول

عیدت مبارک

نمیدانم آخرین باری که خندیدیم کی بود؟ نمیدانم آخرین باری که گریه کردم کی بود؟ نمیدانم آخرین قصه‌ای که نوشتم کی بود؟ نمیدانم آخرین باری که با دوستی نشستم کی بود؟ اما میدانم اولین باری که از ته دل شاد شدم روز عید بود و من کودک و میدانم اولین باری که از پوشیدن یک لباس نو مسرور گشتم روز عید بود و من نوجوان و اولین باری که فهمیدم عید چیست عید بود و من اکنون دو کودک دارم که میگویند عید است و ما کودک.

تو چه فکر می کنی آخرین باری که خندیدی کی بود؟ اگر یادت نمی آید همین الان که عید است بخند و بگذار اکنون اولین خنده تو باشد و آخرین باری که گفتی عیدت مبارک کی بود همین الان بگو عیدت مبارک.

چون عید فطر اتفاق جالبی است که هرگز فراموش نمی شود و هر سال تکرار می گردد و همیشه در عید دو چیز دو برابر میشود شادی و اندوه پس شادیها را ضرب کنیم.

عیدتان مبارک

سهام سجیرات

نقش حاشیه نشینی شهری در تشدید آسیب های اجتماعی

چکیده:

حاشیه نشینی به معنای تجمع جمع کثیری از فقرای شهری در درون یا حاشیه شهر است که به صورت خودرو و بدون برنامه ریزی رسمی اقدام به ساخت و ساز و اقامت در مکانهای نامناسب کرده اند. این افراد شامل مهاجران روستایی و اقشار کم درآمد شهری هستند که بدلیل نداشتن شغل و پیشه مناسب به حاشیه شهر رانده شده و زمینه ساز مشکلات و ناهنجاریهای اجتماعی می باشند. علت اصلی به حاشیه رانده شدن این اقشار بی عدالتی و نداشتن برنامه های مشخص برای اسکان و اشتغال فقرا می باشد. و تا زمانی برای مشکلات فقر اقتصادی- اجتماعی و فرهنگی آنها سیاستهای توسعه شهری و چهره ناپایدار شهرها می باشد و فقر حاشیه شهرها تهدیدی برای کل شهر می باشد.

در این مقاله ضمن تعریف حاشیه نشینی سعی شده ضمن تعریف حاشیه نشینی به بررسی علل حاشیه نشینی از دیدگاه نظریه پرداران در سطح کلان و خرد اشاره شود و سپس رابطه حاشیه نشینی و آسیبهای اجتماعی بررسی گردد.

در نهایت به ارائه راهکارهایی درزمینه جلوگیری از بوجود آمدن حاشیه نشینی و نحوه برخورد با حاشیه نشینان و توانمندسازی آنها پرداخته شده است.

۱- طرح مسئله

یکی از پیامدهای عظیم انقلاب صنعتی تمرکز سرمایه امکانات و خدمات در شهرها و به تبع آن مهاجرت گسترده روستاییان به شهرها می باشد که باعث توسعه بی برنامه شهرها، بالا رفتن قیمت زمین و مسکن و به حاشیه رانده شدن اقشار کم درآمد شده است. حاشیه نشینی در حقیقت معلول ناکارمدی اقتصاد توسعه، مدیریت سرزمین و عدم تعادلهای منطقه ای می باشد که باعث جابجایی جمعیت عمدتا فقیر به سوی کلان شهرها شده است. .مهاجرت روستاییان کم درآمد برای یافتن شغل و سرپناه به سوی شهرها باعث انتقال فقر روستایی به فقر شهری با چهره ای غیر انسانی تر در حاشیه شهرها شده است. تجمع گروههای مختلف اقتصادی و اجتماعی پایین جامعه در جوار هم، فقدان نظارتهای احتمالی و احساس تعلق محله، نامناسب بودن فضای کالبدی این مناطق و فضای اجتماعی مسموم این محلات باعث تشدید آسیبهای اجتماعی شده است. بطوریکه بخش عمده ای از پروندهای جرم و جنایت شهرها مربوط به محلات فقیر حاشیه شهرهاست. در حقیقت حاشیه نشینان بر علیه قوانین وضع موجود که باعث به حاشیه راندن آنها شده است قیام کرده اند. این مسئله تقریبا در تمام کشورهای سرمایه داری رواج دارد و اصلاح وضع اجتماعی- اقتصادی و کالبدی محلات حاشیه نشین از دغدغه مسولان این کشورها است.

در کشور ما، ایران شکل گیری محلات حاشیه نشین عمدتا ناشی از پیامدهای اصلاحات ارضی از سال ۱۳۴۵ به بعد می باشد در این دوره و پس از آن به دلیل بی توجهی به مسائل روستاها و سرمایه گذاری در کلان شهرها(براساس نظریه قطب رشد) باعث مهاجرت فزاینده روستاییان به شهرهای بزرگ و به تبع آن شکل گیری محلات حاشیه نشین شده است. این فرآیند پس از انقلاب اسلامی و بویژه در ده سال اخیر تشدید یافته است.

اسکان محرومترین اقشار جامعه در فضای کالبدی نامناسب در حاشیه شهرها با کمترین امکانات و خدمات مورد نیاز شغل مناسب باعث جدایی گزینی اکولوژیکی این محلات از شهر اصلی شده است.

با توجه به مشکلات اقصادی- اجتماعی و کالبدی این محلات که در شان یک شهروند ایرانی نیست و احتمال جرم خیزی بیشتر این محلات که هزینه سنگینی بر دوش جامعه و دولت تحمیل میکند توجه اساسی به حل مشکلات ریشه ای این مناطق با مشارکت فراگیر سکنان آن و به کمک نهادهای غیر دولتی و جلوگیری از شکل گیری اینگونه فضاها در کشور ضرورتی اجتناب ناپذیر است. در حقیقت مناطق حاشیه نشین مانند نقاط زخمی شهر هستند و بی توجهی به آنها باعث پیشروی بیماری در سایر نقاط شهر می گردد و می تواند پیامدهای نامطلوبی برای کل شهر به همراه داشته باشد.

در این نوشتار سوالات زیر مطرح می شود:

- چه عواملی باعث شکل گیری محلات حاشیه نشین شده است ؟

- آیا ارتباطی بین حاشیه نشینی و افزایش آسیبهای اجتماعی وجود دارد؟

- چگونه می توان مشکلات حاشیه نشینان را حل کرد ؟

وسعی بر آن است تا علل شکل گیری محلات حاشیه نشین شهری. رابطه آن با جرائم و راهکارهای بهبود و اصلاح آن بررسی گردد.

۲- اهمیت و ضرورت موضوع:

با توجه به اینکه امروزه بیش از ۲۰ درصد جمعیت شهرنشین ایران در محلات حاشیه شهرها با حداقل امکانات زندگی می کنند که برخلاف اصول اولیه توسعه پایدار است، پیش بینی می شود که در بیست سال آینده با شرایط اقتصادی نابرابر فعلی بیش از ۴۰ درصد جمعیت شهرنشین حتی طبقات متوسط در مناطق پر مشکل نواحی حاشیه شهرها اسکان پیدا کنند.

این درحالی است که مساکن محلات حاشیه نشین در کشور ما فاقد اصول اولیه معماری و شهرسازی است و در برابر مخاطرات طبیع بسیار آسیب پذیر است. از طرف دیگر تجمع فقر در حاشیه شهرها احتمال بروز ناآرامیها و ناهنجاریها را افزایش میدهد که این امر میتواند تهدیدی علیه متن شهر و کل جامعه تلقی شود. بنابراین رفع مشکلات مناطق حاشیه نشین از لحاظ برقراری عدالت فضایی و مکانی و نیل به توسعه پایدار شهری ضروری به شمار می رود.

۳- تعریف حاشیه نشینی

اصطلاح حاشیه نشینی با تعابیری همچون اسکان غیررسمی سکونتگهای خودرو و زاغه نشینی تقریبا مترادف است.

حاشیه نشینی یا اسکان غیر رسمی یکی از چهرهای بارز فقر شهری است که در درون یا حاشیه شهرها (به ویژه شهرهای بزرگ) به شکلی خودرو فاقد مجوز ساختمان و برنامه رسمی شهرسازی با تجمعی از اقشار کم درآمد و سطح نازلی از کمیت و کیفیت زندگی شهر شکل می گیرد. (صرافی، ۱۳۸۱)

در ایران بیشتر با سکونتگهای خودرو مواجه هستیم. و سکونتگهای خودرو به آن دسته از کانونهای جمعیتی اطلاق می شود که بدون طرح توسعه رسمی، طرح جامع. هادی و نظایر آن در اراضی خالی از سکنه و یا در مجاورت شهر با جمعیت زیاد و رشد سریع بوجود آمده اند. (شیخی ص ۲۲۹).

بنابر این حاشیه نشینی نوع زندگی بیمارگونه در جوار شهرها است که باعث تجمع فقرا بدون برنامه ریزی و در فضای نامطلوب گردیده است. اینگونه سکونتگها عمدتا در کشورهای سرمایه داری که برنامه مشخصی برای اشتغال و اسکان فقرا ندارند شکل می گیرد و نشان از سیاستهای ناکارآمد دولتها و خیانت برنامه ریزان و مدیران شهری در رفع مشکل فقرا دارد. با توجه به نادیده گرفتن اقشار کم درآمد در فرایند برنامه ریزی خود آنها با توجه به منابع مالی کمشان برای خود برنامه ریزی کرده و محلات حاشیه نشین را بوجود آورده اند.

۴- مبانی نظری

در علل ایجاد حاشیه نشینی بصورت عام در جهان و به طور خاص در ایران نظرات و راهکارهای مختلفی ارائه شده است از جمله دو نظریه جهانشمول در کشورهای در حال توسعه که عبارتند از نظریه وابستگی (حاج یوسفی ۱۳۸۱) و نظریه اقتصاد نفت و اقتصاد سیاسی زمین و مسکن(شکویی ۱۳۷۳)

تجمع فقر در حاشیه شهرها احتمال بروز ناآرامیها و ناهنجاریها را افزایش میدهد که این امر میتواند تهدیدی علیه متن شهر و کل جامعه تلقی شود

رفع مشکلات مناطق حاشیه نشین از لحاظ برقراری عدالت فضایی و مکانی و نیل به توسعه پایدار شهری ضروری به شمار می رود

۵- علل حاشیه نشینی درسطح کلان

نخستین علت حاشیه نشینی در سطح کلان را باید ساختاری دانست که در آن بین شهر و روستا (مرکز و پیرامون) ساز و ار تبعیض آمیز و فقرزا برپایه توزیع ناعادلانه ثروت و امکانات در جریان است که باعث عدم تعادلهای منطقه ای و محلی میگردد. بطوریکه توجه به فضای برگزیده شهرهای بزرگ و محلات ثروتمندان در برابر سایر نواحی زیست فعالیت باعث حرکت جمعیت مهاجر به سوی شهرها و نواحی برگزیده می شود. مهاجران برای یافتن کار و سرپناه به سوی شهرهای بزرگ سرازیر می شوند و تقاضای ناگهانی برای اسکان خود در نواحی محدودی به وجود می آورند. این تقاضا باعث افزایش قیمت مسکن، کاهش ذخیره مسکن، نارسایی خدمات شهری و اشباع شبکه های زیربنایی میشود. در چنین شرایطی مهاجران کم درآمد توان استفاده از بازار رسمی زمین و مسکن را نداشته و با اصرار بر لزوم استقرار در همان شهر، محلات حاشیه شهر را در بازار غیر رسمی زمین و مسکن تهیه و بصورت غیر قانونی و با عدم رعایت اصول اولیه شهرسازی اقدام به ساخت مساکن غیر استاندارد و عمدتا نامطلوب می کنند از طرفی جاذبه های اغوا کننده شهری و پیش روی جهان به سوی شهری شدن از جمله دیگر عوامل مهاجرت به شهرهای بزرگ می باشند.(صرافی، ۱۳۸۱)

۶- علل حاشیه نشینی در سطح خود

بغیر از عوامل کلان ساختاری می توان به عوامل سطح خرد اشاره کرد عوامل سطح خرد به این دلیل اهمیت دارند که بیانگر کم توجهی و ضعف برنامه های بخش دولتی در برخورد صحیح و کارآمد به اسکان و اشتغال اقشار کم درآمد جامعه می باشد. گرچه حل ریشه ای حاشینه نشینی نیاز به تغییرات ساختاری و برنامه ریزهای دراز مدت در سطح کلان دارد. اما در سطح خرد می توان با تدبیر و خرد جمعی با هزینهای کمتر حداقل از شکل گیری حاشینه نشینی بدون برنامه ریزی جلوگیری کرد. عواملی که در سطح خرد باعث بوجود آمدن حاشینه نشینی شده است عبارتند از:

۱- عدم پیش بینی صحیح تعداد جمعیت مهاجر و بستر سازی مناسب برای اسکان و اشتغال مهاجران کم درآمد.

۲- کم خردی برنامه ریزان شهری در زمینه پیش بینی فضای مسکونی مناسب برای اقشار کم درآمد و تصویب استاندرهای حداقل تفکیک زمین خارج از توان مالی اقشار کم درآمد.

۳- دسترسی ناچیز اقشار کم درآمد به منابع مالی و وامهای خرید یا بهسازی مسکن بویژه شاغلین در بخش اقتصاد غیر رسمی.

۴- نبود نظارت صحیح در زمینه کنترل ساخت و سازها و وجود افراد قانون شکن در بدنه شهرداری که بدلیل روابط فامیلی یا گرفتن رشوه اجازه ساخت و ساز سریع را به حاشیه نشینان جدید می دهند.

۵-وجود سوداگران و دلالان زمین که با واگذاری غیر قانونی زمینهای کشاورزی حاشیه شهرها سهم مهمی در ایجاد حاشیه نشینی دارند.

۶- فقدان نهادها و سازمانهای مردمی برای تجهیز فقرا برای ساختن مساکن مناسب نظیر سازمانهای غیر دولتی.

ادامه دارد...

جوابیه

مدیر مسئول هفته نامه وزین حدیث
با سلام و احترام

بازگشت به مطالب مندرج مورخ نهم آبان ماه ۸۴ هفته نامه وزین حدیث با عنوان «وضعیت کتاب های درسی دبیرستان و کم یابی آنها...» به آگاهی می رساند:

۱- با توجه به اینکه پیش از هفتاد روز از توزیع کتب درسی دبیرستان توسط کتابفروشان می گذرد کمبودی مشاهده نشده است. همچنین بنا بر گزارش کارشناسی پخش کتاب درسی سازمان آموزش و پرورش خوزستان مطابق آمارهای ارائه شده کتابهای مازاد بر مصرف در حد بسیار وسیعی است که این کتابها در آینده نزدیک باید به شرکت چاپ و نشر کتابهای درسی ایران برگشت داده شود.

۲- دانش آموزان داوطلب آزاد در مقاطع ابتدایی، پیش دانشگاهی، کاردانش و فنی حرفه ای می توانند از روز شنبه ۱۴ آبان ماه ۸۴ برای تهیه کتابهای مورد نیاز خود به صورت مستقیم به انبار پخش کتاب سازمان آموزش و پرورش خوزستان واقع در زیتون کارمندی، خیابان بیمارستان ابوذر، روبروی دادگستری در ساعات اداری مراجعه نمایند.

روابط عمومی سازمان آموزش و پرورش استان خوزستان

خبر

معاون آموزش و پرورش نظری و مهارتی:
در رشته کاردانش
آزمون کاردانی برگزار می شود

معاون آموزش و پرورش نظری و مهارتی سازمان آموزش و پرورش خوزستان گفت: آزمون آزمایشی دوره کاردانی پیوسته در ۲۵ رشته ی کاردانش در سال تحصیلی ۸۵-۸۴ برگزار می شود.

سید بهزاد علوی با اعلام این مطلب گفت: آزمون آزمایشی کاردانش با هدف ایجاد انگیزه و فراهم نمودن شرایط بهتر برای رقابت سالم هنرجویان و دانش آموزان و همچنین آشنا کردن داوطلبان با سئوالات ثوالات آزمونهای سراسری و آگاهی یافتن آنها از وضعیت تحصیلی خود برگزار می شود.

معاون آموزش و پرورش نظری و مهارتی سازمان آموزش و پرورش خوزستان دررابطه با چگونگی ثبت نام و زمان و مراحل امتحانات گفت: ثبت نام داوطلبان در این آزمون تا پایان آبان ماه ۸۵ توسط کارشناسی های کاردانش ادارات آموزشی و پرورش مناطق و نواحی استان خوزستان انجام می گیرد.

علوی افزود: این آزمون در سه مرحله، به صورت چهار نوبت، در دی و اسفند ۸۴ و اردیبهشت ماه ۸۵ برگزار می شود که از این مراحل سه نوبت برای دانش آموزان سال سوم کاردانش و یک نوبت برای دانش آموزان سال دوم کاردانش می باشد.

وی در ادامه اظهار داشت: مراحل آزمون شامل کتابهای عمومی و اختصاصی می باشد که تشریح کامل مراحل مختلف آزمون همراه با دستورالعمل های اجرایی مربوطه به ادارات آموزش و پرورش و نواحی ابلاغ شده است. لذا علاقمندان جهت کسب اطلاعات بیشتر می توانند به کارشناسی های کاردانش ادارات مراجعه نمایند.

کلاس آموزش
اطفای حریق در منطقه یک

کلاس آموزشی اطفای حریق برای پرسنل شهردای منطقه یک برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی شهرداری منطقه یک: براساس برنامه فرمانداری شهرستان اهواز درخصوص حوادث غیرمترقبه و هماهنگی با سازمان آتش نشانی، شهرداری منطقه یک برای پرسنل خود کلاسهای آموزشی اطفای حریق برگزار کرد.

بنا بر این گزارش: سالن آموزش سازمان آتش نشانی به مدت سه ساعت پذیرای پرسنل پیش خدمت، نگهبان و دفترداران نواحی چهارگانه منطقه یک بود و آموزشهای مقدماتی اطفای حریق و مقابله با حوادث غیر مترقبه با هدف کاهش و از بین بردن خسارتهای جانی و مالی توسط کارشناس به آنها تعلیم داده شد.

منطقه یک سبزتر شد

با کاشت ۳ هزار و ۲۵۰ نهال کنوکارپوس منطقه یک سبزتر شد.

به گزارش روابط عمومی شهرداری منطقه یک: به منظور بهبود چهره و فضای سبز شهر با تلاش و همت پرسنل شهرداری منطقه یک ۳ هزار و ۲۵۰ نهال کنوکارپوس در سطح منطقه یک کاشته شد.

بنا بر این گزارش: این درختها در محدوده انتهای خیابان امام (ره)، سر تا سر خیابان آزادگان، خیابان سلمان فارسی، خیابان زند، بلوار هجرت، بلوار منازل جانبازان، اتوبان آیت الله بهبهانی، بلوار شهید دغاغله، پارک هفت تیر، پارک سیاحتی و بلوار شهید فهمیده کاشته شده اند.

هفته نامه عربی - فارسی حدیث
مدیر مسئول: سهام سجیرات
سردبیر: مسلم اریحی
بخش فارسی: علی عبدالخانی - مدیر اجرایی: عباس میاحی
تلفاکس: ۲۲۱۷۰۷۵
E.mail:hadithweekly@yahoo.com
آدرس: خیابان نادری بین مولوی و ترمینال باهنر، هفته نامه حدیث